

GÜNDÜĞƏR

14 may 2018-ci il №13-14-15-16 (6677)

İCTİMAİ-SİYASİ QƏZET

Qəzet 1931-ci ildən çıxır. e-mail: gundogarqazeti@box.az

Təsisçilər: Neftçala Rayon İcra Hakimiyyəti və redaksiyanın jurnalist kollektivi

HEYDƏR ƏLİYEV – AZƏRBAYCANIN ÖZÜ QƏDƏR ƏBƏDİYAŞAR LİDERİ

Böyük dövlətin böyük lideri olmaq ehtimalı çox azdır. Böyük xalqın zaman-zaman bölünərək kiçilməsi dövlətin dünyaca böyük lideri olduğunu və bununla da öz xalqının ululuğunu sübut etməkdir əsl hünər, dahilik! Və bu mənada Heydər Əlirza oğlu Əliyev tarixin müxtəlif dövrlərində öz ölkələrinin azadlığına qovuşması, müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi yolunda dahiyanə uğurlara nail olmuş Bismark, Corc Vaşinqton, Mustafa Kamal paşa Atatürk, Şarl de Qoll, Adenauer kimi dahi şəxsiyyətlərlə bir sırada durmağa layiqdir. Elə onun 2003-cü il dekabrın 15-də Bakıda keçirilən ictimaiyyətə və dəfn mərasimlərinin ictimaiyyətə kədərini təcəssümünə çevirməsi, yaxın-uzaq ölkələrdən neçə-neçə dövlət və hökumət rəhbərlərinin, parlament üzvlərinin xalqımızın qadınlarına şərik olmaq üçün mərasimə qatılması əslində bu dahiyyətin hamı tərəfindən qəbul edildiyini bildirən danılmaz sübutlardır.

Heydər Əliyevin müdrikliyinin və dahiyyətinin əvvəlincisi göstəricisi onun uzaqgörən dövlət adamı keyfiyyətlərinə malik olması idi. Bu uzaqgörənliyin bəhrəsini Azərbaycan xalqı otuz ildən çox bir müddətdə dadmışdır. Və hələ neçə-neçə onilliklər bundan sonra da xalqımız əsası Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş yeni siyasi kursun nailiyyətlərindən bəhrələnməkdir. Heydər Əliyev dahiyyətinin güc alan Azərbaycan dövləti gələcəkdə daha sürətlə inkişaf edərək dünyanın qabaqcıl ölkələri ilə bir sırada addımlayacaqdır.

Hələ qırımı imperiyanın tüğyan etdiyi bir dövrdə sosialist əhəmləri çərçivəsində fəaliyyət göstərən məcbur olsa da, xalqı və dövləti üçün əbədiyaşar işlər görməyə müvəffəq olmuş Heydər Əliyevə tələyin hökmü və xalqın tələbi ilə ikinci dəfə hakimiyyətə gəlmək və müstəqilliyimizin möhkəmləndirilməsinin ölməz memarı rolunu oynamaq səadətli nəsil oldu. Bu, hər

şeydən əvvəl Tanrı tərəfindən Azərbaycan xalqına verilmiş töhfə, fürsət idi. Və həm xalqımız, həm də onun müdrik rəhbəri bu fürsətdən səmərəli istifadə edə bildi. Bir vaxtlar çiçəklənən respublika kimi tərk etdiyi Azərbaycanı fabrik-zavodları sükunətə qərq olmuş, tarlaları, bağları, yolları bərbad hala düşmüş, Qarabağ yarası qövr edən vəziyyətdə görən Heydər Əliyev geri çəkilmədi, bütün xalqı əyləməliyə, mübarizəyə səslədi, Azərbaycanı dövlət çevrilişi cəhdlərindən, məşəqqət və mərhumiyyətlərdən keçirərək yeni dövlət quruculuğu yoluna çıxara bildi. Cəmi birca il sonra onun işləyib hazırladığı yeni neft strategiyasının ilk qaranıqşu olan "Əsrin müqaviləsi" imzalandı. Azərbaycanın dünya ilə inteqrasiyasının qızıl açarlarından biri sayıla biləcək qlobal "Yeni İpək Yolu" layihəsi həyata vəsiqə aldı. Ordu quruculuğu sahəsində əldə olunmuş nailiyyətlər və bu qədər güc-qüvvətin, hazırlıqlı ordunun mövcud olduğu bir şəraitdə sülh yolunda bütün dünyanın da təqdir etdiyi canatmalar isə onun uzaqgörən, strateji siyasət ustası olmasının təsdiqi idi...

Azərbaycanın bu böyük oğlu tez-tez təkrarladığı "Mən istəyirəm ki, başladığım işlərin hamısını başa çatdırım" sözləri əslində bütün ömrü boyu onun həyat amalı, fəaliyyət proqramı, əqidə kodeksi olmuşdu. Bütün həyatı boyu o, addım-addım bu məqsədin həyata keçirilməsinə doğru irəliləmiş, bu inadi ilə də dönməzliyini, sarsılmazlığını, çalışqanlığını və xalq yolunda fədakarlığın təcəssümünə çevrilmişdi. Öz ölməz ideyalarını Bakı-Supsa, Bakı-Novorossiysk, Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Erzurum neft və qaz kəmərləri vasitəsilə şəxələndirməyi bacaran Heydər Əliyev əslində qoca zamanı Azərbaycanın xeyrinə işləməyə yönəldilmişdi.

Bu böyük insan öz cismani ölümü ilə də Azərbaycana, Azərbaycan dövlətinə, azərbaycançılığa misilsiz xidmət göstərmiş

oldu. Və nə qədər ki, biz əsası Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş tərəqqi, yüksəliş və dövlətçiliyin möhkəmləndirilməsi yolu ilə gedəcək, Heydər Əliyev kursunun dəyərli davamçısı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin ətrafında sıx birləşəcəyik, xalqımız və dövlətimiz gündən-günə möhkəmlənəcək, sarsılmaz olacaqdır. Unutmayaq ki, Azərbaycan və azərbaycanlıları istəməyənlər məhz bunun əksini arzulayırlar.

Heydər Əliyev dahiyyətinin zaman-zaman hələ çox danışıacaq, çox yazılacaq, Hami danışacaq, dostlar da, dost olmayanlar da. Və yaqın ki, bəzən onun xidmətlərini azaltmağa çalışanlar da olacaq. Neyləməli, biz buna da dözməliyik. Onun öz dahiyyəti səbri ilə bütün həyatı boyu xalq və millət namına bu cür haqışa hücumlara dözdüyü kimi. Axi, dahilər heç də hamı ölmür. Ən azı ona görə ki, onların gördüyü işlərin qloballığı, əməllərinin nəhəngliyi heç də bütün bəyinnələrə və ürəklərə sığışmır. Heç sığışa da bilməz, hamı dahi doğulmur axı! Heydər Əliyev əməllərinin böyüklüyünə elə onun özünün dayandıqı zirvədən baxmaq lazımdır. Bu dahiyyəti dərk etmək üçün ikinci yol isə gözləməkdir, özü də sadəcə gözləmək yox, xalq və dövlət namına yana-yana, bütün qüvvəsi ilə gəlişə-gəlişə onun ideyalarının tam və qəti təntənəsinin baş verəcəyi o xoşbəxt günə yetişmək istəyi ilə gözləmək!

...Heydər Əliyevin mənsub olduğu xalq, vətəndaş və rəhbəri olduğu dövlət qarşısında ən böyük xidmətlərindən biri də Azərbaycan xalqını milli nətəməli kompleksinin çəngindən qurtarmağı bacarmasıdır. İndi daha biz özümüzlü məzlum, azimliy yox, qüdrətli, tanınmış və bütün problemlərini gec-tez həll edəcək qüdrətli xalq kimi hiss edirik, işiqlı sabahlarımızla inamla baxırıq. Nə qədər ki, bu inam var və bu inam yolunda məqsədyönlü fəaliyyət göstərilir, Heydər Əliyev də, onun ölməz ideyaları da yaşayacaqdır.

VƏTƏNƏ, XALQA, DÖVLƏTƏ SƏDAQƏTİN İLHAM ƏLİYEV NÜMUNƏSİ

İndi bütün Azərbaycan özünün dövlətçilik tarixinin ən əlamətdar, möhtəşəm, təntənəli günlərini yaşayır. Aprelin 11-də ölkəmizdə keçirilən prezident seçkilərində xalqımız özünün sınaqlardan keçmiş layiqli oğlunu — İlham Heydər oğlu Əliyevi yenidən yeddi il müddətinə özüne Prezident seçdi.

Seçkilərdən sonra Prezident İlham Əliyevin növbəti andiçmə mərasimi çox mühüm bir hadisə kimi yazıldı tariximizə. Dövlət başçısının andiçmə mərasimindəki nitqi həm də xalqımız qarşısında 15 illik fəaliyyətinin hesabatı idi. Hələ 2003-cü ildə, prezident seçkiləri ətrafında İlham Əliyev xalqı müraciət edərək demişdi: "Əgər xalq mənə etimad göstərərsə, ulu öndər Heydər Əliyevin siyasətinə sadıq qalacağam, onu davam etdirəcəyəm." Dövlət başçısı andiçmə mərasimində həmin sözü bir daha yalın salaraq dedi: "Mən fəxr edirəm ki, xalq məni inandı, mənə dəstək verdi və mən də öz növbəmdə sözlərimə əməl etdim. Son 15 il ərzində Azərbaycanda hərtərəfli inkişaf təmin edilmişdir."

Son 15 il bizim üçün doğrudan da böyük dönüş, sıçrayış dövrüdür. Dünyada baş verən xalqın siyasi hadisələrindən fərqli olaraq hər ölkə başçısı fəxrli deyə bilər ki, onun ölkəsi hərtərəfli inkişafa nail olmuşdur. Ötən bu illər ərzində Azərbaycan bütün dünyada bir sabitlik adasına çevrilmiş, özünün tolerantlığı, sosial həyat tərzini və iqtisadi inkişaf modeli ilə nümunə sayılacaq bir dövlət olmuşdür.

Prezident İlham Əliyev son dövrlərdə dünyada baş verən hadisələri müdrik siyasətçi peşəkərliliyi ilə şərh edərək bildirdi ki, son 15 il ərzində dünyanın müxtəlif bölgələrində, bizim bölgəmizdə, Avropada çox təhlükəli proseslər baş verdi, qanlı toqquşmalar, vətəndaş müharibələri, dövlət çevrilişləri oldu. Həyat təhlükəsizlik baxımından çox gərgin keçdi. Azərbaycanda isə xalqımız təhlükəsizlik şəraitində yaşayıb.

Prezident İlham Əliyev öz nitqində son 15 ildə Azərbaycan dövlətinin yürütdüyü

xarici siyasəti də geniş şərh etdi və qeyd etdi ki, biz Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli işində beynəlxalq təşkilatların tam dəstəyini qazana bildik. Düşmənlərimizin biza qarşı aparıldığı kampaniyalar beynəlxalq təşkilatların qərarlarına təsir edə bilmədi, Ermənistan isə bu gün bütün regional layihələrdən təcrid olunmuş vəziyyətdədir, qondarma "Dağlıq Qarabağ"ı isə heç kəs tanımır. BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri bizim üçün əsas hüquqi bazadır.

Möhtərəm Prezidentimiz öz nitqində son illərdə gedən ordu quruculuğu sahəsindəki uğurlarımıza da bir daha aydınlıq gətirdi. Qeyd etdi ki, bu gün Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır. Ən müasir silahlar alınır və bundan sonra da alınacaqdır. Azərbaycan əsgərinin gücünü, qətiyyətini düşmən də gördü. Şanlı Aprel döyüşləri zamanı düşmənin növbəti təxribatına layiqli cavab verən silahlı qüvvələrimiz qəti hücum keçərək Ağdərə, Füzuli və Cəbrayıl rayonlarında torpaqların bir hissəsini işğaldan azad etdi. Düşməni vahimə içində silah-sursatını ataraq qaçdı. Cocuq Mərcanlı kəndinin tam yenidən bərpası ilə əzəli torpaqlarımız olan Qarabağa böyük qayıdışın təməli daşı qoyuldu. Ölkə başçısı qaçqın və məcburi köçkünlərə göstərilən dövlət qayğısından söhbət açaraq bildirdi ki, evsiz-əşiksiz vətəndaşlarımız üçün yüze yaxın qəsəbə salınıb, üç yüz minə yaxın köçkün soydaşlarımız yeni evlərlə, mənzillərlə təmin olunub.

Sözünə davam edən dövlət başçısı bildirdi ki, növbəti illərdə görülməli işlər haqqında çox aydın təsəvvürümüz, planlarımız, proqramlarımız var. Bunlar isə aydın istiqamətlər, geniş perspektivlərdir. Həmin planlar, proqramlar həyata keçirildikdə ölkəmiz daha da inkişaf edəcək, dilənçilərdən azad olacaq. İqtisadiyyat gücləndikcə əhalinin sosial rifah halı yüksələcək, adamlar daha yaxşı, daha firavan dolanacaqlar.

Beləliklə, inkişafımızın yeni bir dövrünə, mərhələsinə qədəm qoyuruq. Biz Prezidentimizə inanırıq. İnandırırıq ki, bu işiqlı Ali şəxsin rəhbərliyi altında Azərbaycan bütün problemləri həll edəcək, xoşbəxt gələcəyə doğru inamla addımlayacaqdır.

Bu da realıq: ölkəmizdə sabitlikdir, qurulub yaradılır, Ermənistan isə çalxalanır

Ötən əsrin son çərçivəsində dünyanın ən nəhəng imperiyalarından biri olan Sovetlər birliyi parçalandı. Müttəfiq "qardaş" respublikalar müstəqillik əldə etdilər. Parçalanmanı reallaşdıran SSRİ-nin sonuncu rəhbəri Mixail Qorbaçov idi. Sonralar hətta bu "xidmət"inə görə ona Nobel mükafatı da verildilər. SSRİ-nin sərəvət və silahları heç də "qardaş"lar arasında ədalətli bölünmədi. Kiminin "cehiz"i ağır oldu, kimininki yüngül. Qorbaçov Azərbaycana çoxdan arxa çevrilmişdi, sağında, solunda fırlananlar ancaq ermənilər idi. 20 Yanvar qırğınında da ermənilərin arzusu ilə təşkil etmişdi, Qarabağı onlara vermək üçün "beh" də almışdı. Xocalı soyqırımını da rus silahı vasitəsilə icra olundu. Ölkəmizdəki

dəki moskvaşünas rəhbərliyi sərəşəsiz adamlar əvəz etdi, onlar vəziyyəti daha da mürəkkəbləşdirdilər, ölkəni idarələnməz vəziyyətə gətirdilər. Məhz belə vaxtda xalq ayağa qalxaraq öz böyük oğlunu — Heydər Əlirza oğlu Əliyevi Bakıya dəvət etdi. Şübhəsiz, Azərbaycanı istəməyən, gözü götürməyən qara qüvvələr ölkəni belə azman şəxsiyyətin idarə etməsilə razılaşa bilməzdilər. Buna görə də Azərbaycanda dövlət çevrilişinə dəfələrlə cəhdlər göstərildi, amma hamısı uğursuz oldu. Heydər Əliyev qısa bir zaman kəsiyində ölkədə nizam-intizamı bərpa etdi, cəbhədə atəşkəsə nail oldu, aydın ideoloji istiqamət götürdü, dost da, düşmən də öz həddini tanıdı. 2003-cü ildə,

ömrünün sonunda xalqın özünün layiqli varisinin — İlham Əliyevin ətrafında daha sıx birləşməyi tövsiyə etdi, bərpa olunmuş müstəqilliyimizin daimi olmasına etibarlı zəmin yaratdı.

Bunları yada salmaqda məqsədimiz nədir? 2003-cü ildə təbii ki, ölkəmiz belə güclü, sürətli inkişaf yolu keçməmişdi, keçə də bilməzdi, çünki hər şeyin zamana ehtiyacı olur. Heydər Əliyevin fürsət tapıb həyata keçirə bilmədiyi, lakin proqram şəklində hazırladığı gələcək həyat planları möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin rəhbərliyi altında reallaşmağa başladı. Nəticə göz qabağındadır, Azərbaycan güclü orduya, inkişaf etmiş iqtisadiyyata, müstəqil daxili və xarici siyasətə

malik olan nüfuzlu bir dövlətə çevrilib. Xalq-İqtidar birliyinə, sabitlik və əmin-amanlığa görə dünyaya nümunədir. Təsədüfi deyil ki, növbəti prezident seçkilərində xalqımız yenə tərəqqi və inkişafın, qələbə və təhlükəsizliyin rəmzinə çevrilmiş İlham Əliyevə səs verdi, onu toy-bayramı üçün yenidən özüne Prezident seçdi.

Bəs Ermənistanda nələr baş verdi? Əli azəri türklərinin qanına batmış Serj Sarkisyan neinki yenidən prezident seçilə bilmədi, hətta yenice təyin olunduğu baş nazir postundan biabırılıqla qovuldu. Öz rəhbəri tərəfindən aldadılan, alçalılan, əzilən sadə erməni xalqı küçələrə çıxdı, cəmiyyətin bütün təbəqələrindən olanlar, hətta cana doymuş erməni

əsgərlər də hərbi hissələrini tərk edərək xalqa qoşuldular. Bizim ölkəmizdə 1992-93-cü illərdə baş verən hadisələr indi Ermənistanda yaşanır, deməli, dilənçilərdən azad olmaq 25 il geridə qalıb, əliqanlı canilərə inanıb, keçmişini, bu gününü, gələcəyini uduzdu. Arxasına gəlməyə ağıllı bir liderləri də yoxdur, dünyadan təcrid olunub, işğalçı kimi bədnam ad çıxarıb.

Bəli, günün realıqı, mənzərəsi budur. Zaman ən ədalətli hakimdir, onun hökmündən heç kəs qurtara bilməz. Gəlin bundan nəticə çıxaraq, özümüz özümüzlə əsl qiymətimizi verək, öz yolumuzla, düz yolumuzla gedək.

Zabil PƏRVİZ

Ümummilli lider Heydər Əliyevin 95 illik yubileyi o həmişə bizimlədir, hər işdə bizə yol göstərir

Böyük insanlar, tarixi şəxsiyyətlər heç vaxt ölmürlər, yalnız bir dünyadan başqasına köçürlər, məkanlarını dəyişirlər. Zəmanəmizin ən böyük siyasi liderləri sırasında beləcə layiqli yer tutan ulu öndərimiz Heydər Əliyev də beləcə yalnız cisman məkanını dəyişib, ruhen isə o böyük şəxsiyyət həmişə bizimlədir, hər işdə, hər əməldə müdrik bir rəhbər kimi bizə yol göstərir. Anad olmasının 95 illik yubileyini böyük fərəh hissi ilə qeyd etdiyimiz bir vaxtda biz bu sadə həqiqəti, ulu öndərimizin ruhen həmişə bizimlə bir yerdə olmasını daha aydın hiss edib duyur, daha aydın görürük. Duyuruq ki, xalqımızın vəsiyyətlərinə sadıq qalaraq yenidən düzgün seçim etməsi, özü qədr inandığı möhtərəm İlham Əliyevə yenidən səs verməsi bizim qədr ulu öndəri də sevindirir, ruhunu şad edir.

Ümummilli lider Heydər Əlirza oğlu Əliyev bütün şüurlu heyatını canından artıq sevdiyi xalqının xoşbəxt yaşamasına, doğma Azərbaycanın tərəqqisinə, inkişafına sərf etmiş, bu yolda çox böyük çətinliklərə, məhrumiyətlərə sinə gərməyi bacarmışdır. Xalqın milli lideri zirvəsinə yüksələn Heydər Əliyev tarixi yaradan şəxsiyyətlərdəndir. Müasir tariximizin bütöv bir epoxası — 34 ili bu müdrik insanın adı və coşğun fəaliyyəti ilə bağlıdır. Müstəqil Azərbaycanın memarı kimi quruculuq salnaməmizin şanlı səhifələrini yarat-

mağa müvəffəq olan bu dahi insan xalqımızın qəlbində əbədiyaşarlıq haqqı qazanmışdır.

Biz çox böyük çətinliklərdən keçərək bu yere çıxmışıq. Tənəzzülə uğrayan iqtisadiyyat, sürətlə artan inflyasiya, işsizlik, ümidsizlik, anarxiya, vətəndaş müharibəsi qorxusu və digər bu kimi hallarla üz-üzə qalmış Azərbaycanı Heydər Əliyev çox qısa bir zaman kəsiyində iqtisadi və mədəni yüksəliş yolu tutan, xarici

Heydər Əliyev böyük dövlət xadimi idi. Mübaliğəsiz demək olar ki, siyasət nəhəngi idi.

Vladimir Putin, Rusiya Federasiyasının Prezidenti

sərmayələrə açıq olan və böyük beynəlxalq layihələrə qoşulan ölkəyə çevirdi. Bu gün Azərbaycan nüfuzlu vətəndaş cəmiyyətinin əsaslarının qoyulduğu, müxtəlif siyasi partiyaların sərbəst fəaliyyət göstərdiyi, yüzlərlə senzurasız qəzet və jurnalların nəşr olunduğu, özəl telekanalların yayımlandığı, internet istifadəçilərinin sayının sürətlə artdığı bir ölkədir. Onun beynəlxalq aləmdəki böyük nüfuzu, dünyanın global məsələlərinin həllinin mərkəzinə çevrilmiş BMT Təhlükəsizlik Şurasındakı fəaliyyəti, ölkəmizin ən mötəbər beynəlxalq tədbir-

lərin keçirildiyi mərkəzə çevrilməsi, özünün müstəqil rabitə peykinə sahib olması, Cənubi Qafqazın lider dövlətinə çevrilməsi və digər sahələrdə qazanılan böyük uğurlar ulu öndərin işləyib hazırladığı siyasi kursun və müəyyənləşdiriyi işiqlı yolun bəhrəsidir. Sevindirici haldır ki, Heydər Əliyev siyasi məktəbinin layiqli yetirməsi möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin ardıcıl səyləri sayəsində bu yol bu gün də uğurla davam etdirilir, ölkəmizi zirvələrdən zirvələrə yüksəldir.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin 95 illik yubileyinin qeyd olunduğu bu sevincli, fərəhli günlərdə ilk olaraq onun özünün və ömür-gün yoldaşı, görkəmli oftalmoloq alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın həyat salnaməsini təqdim etmək yerinə düşərdi. Hər işdə, əməldə birlikdə olmuşdular onlar, həyatlarının ən çətin, ən gərgin vaxtlarında belə çox böyük çətinlikləri dəyənətlə dəf etməyi bacarmışdılar. Zərifə xanımın atası Əliyev qarşı haqsız ittihamlar irəli sürüləndə, buna görə Heydər Əliyevə Zərifə xanımın münasibətlərinə təzədən baxmaq təklif olunanda da. Bu səbəbdən onlar ömür yollarını uğurla addımladılar, birlikdə möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev kimi layiqli şəxsiyyət yetişdirdilər. Bu ömrün işiqlı yollarına vaxtaşırı nəzər salmaq, onun parlaq səhifələrini vərəqləyib baxmaq bizə yalnız sevinc, fərəh, fayda gətirir...

Ömürlərini xalqı, milləti üçün çıraq edənlər

Heydər Əlirza oğlu Əliyev 1923-cü il mayın 10-da Azərbaycanın Naxçıvan şəhərində anadan olmuşdur. O, 1939-cu ildə Naxçıvan Pedaqoji Texnikumunu bitirdikdən sonra Azərbaycan Sənaye İnstitutunun (indiki Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası) memarlıq fakültəsində təhsil almışdır. Başlanan müharibə ona təhsilini başa çatdırmağa imkan verməmişdir.

1941-ci ildən Heydər Əliyev Naxçıvan MSSR Xalq Daxili İşlər Komissarlığında və Naxçıvan MSSR Xalq Komissarları Sovetində söbə müdiri vəzifəsində işləmiş, 1944-cü ildə dövlət təhlükəsizliyi orqanlarında işə göndərilmişdir. Bu dövrdən təhlükəsizlik orqanları sistemində çalışan Heydər Əliyev 1964-cü ildən Azərbaycan SSR Nazirlər Soveti yanında Dövlət Təhlükəsizliyi Komitəsi sədrinin müavini, 1967-ci ildən isə sədri vəzifəsində işləmiş, general-mayor rütbasına qədr yüksəlmişdir. Həmin illərdə o, Leninqradda (indiki Sankt-Peterburq) xüsusi ali təhsil almış, 1957-ci ildə isə Azərbaycan Dövlət Universitetinin tarix fakültəsini bitirmişdir.

Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin 1969-cu il iyul plenumunda Heydər Əliyev Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin birinci katibi seçilərək respublikanın rəhbəri olmuşdur. 1982-ci ilin dekabrında Sovet İttifaqı Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi Siyasi Bürosunun üzvü seçilən Heydər Əliyev SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini vəzifəsinə təyin edilmiş və SSRİ-nin rəhbərlərindən biri olmuşdur. Heydər Əliyev iyirmi il ərzində SSRİ Ali Sovetinin deputatı, beş il isə SSRİ Ali Soveti sədrinin birinci müavini olmuşdur.

Heydər Əliyev 1987-ci ilin oktyabrında Sovet İttifaqı Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi Siyasi Bürosunun və Şəxssən Baş katib Mixail Qorbaçovun yeridiyi siyasi xəttə etiraz əlaməti olaraq, tutduğu vəzifələrdən istefa vermişdir.

Heydər Əliyev 1990-cı ilin 20 yanvarında sovet qoşunlarının Bakıda törətdiyi qanlı faciə ilə əlaqədar hələsi gün Azərbaycanın Moskvadakı nümayəndəliyində bəyanatla çıxış edərək, Azərbaycan xalqına qarşı törədilmiş cinayətin təşkilatçılarının və icraçılarının cəzalandırılmasını tələb etmişdir. O, Dağlıq Qarabağda yaranmış kəskin münasibətli vəziyyətlə bağlı SSRİ rəhbərliyinin ikiüzlü siyasətinə etiraz əlaməti olaraq, 1991-ci ilin iyulunda Sovet İttifaqı Kommunist Partiyasının sıralarını tərk etmişdir.

1990-cı ilin iyulunda Azərbaycana qayıdan Heydər Əliyev ilk əvvəl Bakıda, sonra isə Naxçıvanda yaşamış, həmin ildə də Azərbaycan Ali Sovetinə deputat seçilmişdir. O, 1991-1993-cü illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri, Azərbaycan Respublikası Ali Soveti sədrinin müavini olmuşdur. Heydər Əliyev 1992-ci ildə Yeni Azərbaycan Partiyasının Naxçıvan şəhərində keçirilmiş təsis qurultayında partiyanın sədri seçilmişdir.

1993-cü ilin may-iyununda hökumət böhranının qarşısını almaq üçün qurulan koalisiya hökumətinin başçısı olmuşdur. O vaxt ele bir müəssisə, təşkilat olmadığı ki, orada tarixi sənədləri saxlayan foto-sənədlər hazırlanmışdır. Yaxşı haldır ki, həmin foto-sənədlər bu gün də diqqətə qorunub saxlanılır, idarə və müəssisələrin ən görkəmli yerlərindən asılır.

son dərəcə kəskinləşməsi ilə ölkədə vətəndaş müharibəsinin baş verməsi və müstəqilliyin itirilməsi təhlükəsi yarandıqda Azərbaycan xalqı Heydər Əliyevin hakimiyyətə gətirilməsi tələbi ilə ayağa qalxdı. Azərbaycanın o zamankı rəhbərləri Heydər Əliyevə rəsmən Bakıya dəvət etməyə məcbur oldular. Heydər Əliyev 1993-cü il iyunun 15-də Azərbaycan Ali Sovetinin sədri seçildi, iyulun 24-də isə Milli Məclisin qərarı ilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətlərini həyata keçirməyə başladı. 1993-cü il oktyabrın 3-də ümumxalq səsverməsi nəticəsində Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçildi. O, 1998-ci il oktyabrın 11-də xalqın yüksək fəallığı şəraitində keçirilən seçkilərdə səslerin 76,1 faizini toplayaraq, yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmişdir. 2003-cü il oktyabrın 15-də keçirilən

Zərifə xanım Əliyeva 1923-cü il aprel ayının 28-də Naxçıvan MSSR-in Şahtaxtı kəndində dünyaya göz açmışdır. Azərbaycan Elmlər Akademiyasının akademiki, tibb elmləri doktoru, professor, Ə.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutu oftalmologiya kafedrasının müdiri, Azərbaycan Elmlər Akademiyası Fiziologiya İnstitutunun laboratoriya rəhbəri, Azərbaycanın Əməkdar elm xadimi, Tibb Elmlər Akademiyası mükafatı laureatı, Sovet səltü müdafiə komitəsinin, "Bilik" cəmiyyəti rəyasət heyətinin üzvü —

Həmin illər Azərbaycanın ayrı-ayrı bölgələrində traxoma göz xəstəliyi geniş yayıldığından bütün dünya, o cümlədən respublikamızın tanınmış, bacarıqlı tibb mütəxəssisləri, alimləri də bu xəstəliyin qarşısının alınması və ləğv olunması üçün səfərbərliyə alınmışdılar.

Zərifə xanım Əliyevanın ilk elmi işini məhz bu xəstəliyin müalicəsinə və aradan qaldırılmasına həsr etməsi və uğurlu nəticələrə nail olması bu nəci bəxş xanımın vətənpərvərliyinə, insanları ürəkdan sevməsinə gözəl nümunə idi. Traxoma xəstəliyinin öyrənilməsi və müalicəsi üzrə elmi işini tamamladıqdan sonra Zərifə xanımın daha bir göz xəstəliyi — qlaukoma xəstəliyinin müalicəsi və profilaktikası yolunda çəkdiyi zəhmət də səmərəsiz qalmadı. 1960-cı ildə elmi-tədqiqat işlərini başa vuran Zərifə xanım hazırladığı elmi işi uğurla müdafiə edərək tibb elmləri namizədi alimlik dərəcəsinə layiq görüldü.

Ötən əsrin sonlarında Azərbaycanda inkişaf edən neft və neft kimyası özü ilə müəyyən problemlər də gətirdi. Kimya müəssisələrində bununla bağlı peşə xəstəliklərinin geniş vətəni alması digər mütəxəssislərlə bərabər Zərifə xanımın da diqqətindən yayına bilməzdi. Uzun illər kimya sənayesi müəssisələrində çalışan, fəhlələrin göz xəstəliklərinin müalicəsi ilə məşğul olan böyük alimin bununla bağlı yazdığı doktorluq dissertasiyasının böyük uğur qazanması və yüksək qiymətləndirilməsi də aylarla, illərlə çəkdiyi zəhmətinin, alim əməyinin bəhrəsi idi. Həmin illərdə elm sahəsindəki böyük xidmətlərinə, çoxillik səmərəli elmi-tədqiqat işlərinə görə Azərbaycan Elmlər Akademiyasının akademiki seçilən Zərifə xanım Əliyevanın M.İ.Əverbax adına mükafata ilk azərbaycanlı alim kimi layiq görülməsi də bununla bağlı idi.

Zərifə xanım Əliyeva təkcə böyük alim deyildi, həm də böyük insan idi. Ulu öndərimiz, dünya şöhrətli möhtərəm Heydər Əliyevin sədaqətli, vəfalı ömür-gün yoldaşı idi. Zərifə xanım Əliyevanın tarixi ədib yetişdirdiyi gözəl övladları Azərbaycanımızda, xalqımızda onun ən layiqli, ən böyük töhfələri idi.

bütün bunlar Zərifə xanım Əliyevanın ömrünün naxışları, inciləridir. Bununla yanaşı o, möhtərəm Heydər Əliyevin ömür-gün yoldaşı idi. Bu müdrik insanın acılı-şirini günləri birlikdə yaşamışdılar, ən çətin vaxtlarda belə sarsılmamışdılar, bir-birlərinə möhkəm dayaq olmuşdular.

Zərifə xanım Əliyeva 1947-ci ildə N.Nərimanov adına Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunu bitirdikdən sonra Azərbaycan Elmi Tədqiqat Oftalmologiya İnstitutunda elmi işçi kimi çalışmışdır.

Biz Sizə çox borcluyuq, ulu öndər

Neftçalının potensialının, imkanlarının nə qədər böyük olması ilk dəfə mehz Sizin diqqətinizi çəkmişdi, əziz rəhbər. Mehz bu potensial imkanlar hərtərəfli araşdırıldıqdan sonra Siz Neftçalının müstəqil rayon kimi fəaliyyəti barəsində təşəbbüslə çıxış etmişdiniz.

Rayonumuzun sakinləri Sizi də daim anacaqlar, əziz Zərifə xanım

Gözələrinizə nur verdiniz, yüngüllərdə xəstələrinizin arasında rayonumuzun sakinləri də ac olmaıy. Onlar da necib insani keyfiyyətlərinizdən, səfəli əllərinizin hikmətindən ürəkoldusu danışırlar. Sizi böyük məhəbbətlə xatırlayırlar. Sizin böyük alim olmaqla yanaşı həm də böyük insan idiniz. Sadəliyinizlə, səmimiyyətinizlə ətrafdakılara nümunə olurdunuz. Yıxılan qolundan tutanda, köməksizə arxa olanda sevinirdiniz, bundan rahatlıq tapırdınız.

95 illik yubileyinizlə bağlı rayonumuzda keçirilən silsilə tədbirlər də neftçalılardan Sizə olan böyük ehtiramından, hörmətindən irəli gəlir. Bu ehtiramı isə Siz xalqımıza, millətimizə göstərdiyiniz böyük xidmətinizlə qazanmışsınız. Amma ələ bilirik ən unudulmaz, yadda qalan tədbir rayon mərkəzi xəstəxanasında keçirilən anım mərasimidir. Tibb işçiləri Sizə təkcə böyük alim kimi yox, həm də sadə, səmimi hamkarları kimi sevdiqlərini bir daha dilə gətirirlər. Xəstəxananın baş həkimi Telman Zahidov, tələbənin olmuş təcürəbil göz həkimi Süsən Zeynalova və xəstəxananın neçə-neçə digər həkimləri, tibb işçiləri haqqınızda o qədər xoş sözlər, xatirələr danışdılar ki, onları həyəcansız dinləmək olmurdu.

Keçdiyiniz şərəfli heyat yolu, Azərbaycan və dünya oftalmologiyasına verdiyiniz böyük töhfələr hər birimizin qəlbində qürur doğurdu. Qeyd olundu ki, fədakarlığınız, yüksək vətəndaşlıq məsuliyyətiniz, insanlara və onların problemlərinə qayğı, fəal heyat mövqeyiniz Sizi hər kəsə sevdirib, mənalı ömür yolunuza gələcək nəsillər üçün əsl nümunəyə, örnəyə çevirib. Siz qədrbilən xalqımızın qəlbində əbədi yaşayacağınız, daim dərin ehtiramla, yaqəbətə anılacaqsınız, əziz Zərifə xanım. Heyat və fəaliyyətinizi əks etdirən video-qarın nümayiş Sizin şəfqətli insan olduğunuzu nəzərdə tutur. Əmin oluq ki, Siz - Zərifə Əziz qızı Əliyeva bütün xalqımız kimi neftçalılardan da qəlbində əbədi yaşayacağınız.

Ataş İMANZADƏ,
xəstəxanada çıxan "Şəfa" divar qəzetinin redaktoru

TARİXİMİZİN QIZIL SƏHİFƏLƏRİ

Heydər Əliyevin Azərbaycan KP MK-nın birinci katibi seçildiyi 1969-cu ilin ortalarına qədər Azərbaycan geridə qalmış aqrar respublika idi. Zəngin təbii sərvətlərinin olmasına baxmayaraq xalq ehtiyac, səfəlet içində yaşayırdı. Odur ki, respublikanın yeni rəhbəri rayonlara səfərlər edir, insanlarla görüşür, onların çətinliklərini, problemlərini, aqrar sahənin geridə qalmasını səbəblərini öyrənir, onu inkişaf etdirməyin yolları barədə düşünürdü. Sağlam düşünce, xalqla rəhbərliyin birliyi tezliklə öz bəhrəsini verdi. Respublikada köklü dəyişikliklər həyata keçirildi. Çox qısa vaxtda həyat dəyişməyə, canlanmağa başladı. Hər tərəfdə coşğunluq nəzərə çarpırdı. Bütövlükdə Azərbaycan böyük tikinti, quruculuq meydanına çevrilmişdi. Paytaxtda tikilən yuvalarla "göydələnlər" illərdən bəri mənzil növbəsində dayanan minlərlə insana əsl sevinc bəxş etdi.

Həmin illərdə respublikamızda inşa olunan nəhəng obyektlərin çoxu ümumittifaq büdcəsindən maliyyələşirdi. Bu, yalnız Heydər Əliyevin gücü, qətiyyəti, təkzibolunmaz dəlilləri sayəsində mümkün olurdu. Kondisionerlər zavodu kimi nəhəng müəssisənin Bakıda inşa olunması buna əyani misaldır. Halbuki həmin müəssisənin tikintisi Ukraynada nəzərdə tutulmuşdu. O dövrdə çox adam bunun əhəmiyyətini o qədər də dərk etmirdi. Ancaq zavodun tikintisi, orada minlərlə insanın çalışması, hətta müttəfiq respublikalardan nümayəndələrin gəlib işləməsi və sonralar bu zavodun böyük istehsal sahəsinə çevrilməsi Azərbaycanca çox böyük şöhrət gətirdi. O dövrdə Bakı şəhəri ilə yanaşı respublikanın bütün sahələrində — Sumqayıtda, Mingəçevirdə və başqa şəhərlərdə rayonlarda inkişaf geniş vüsət aldı. Bu gün ulu öndərin adını daşıyan Respublika sarayı, Gülistan sarayı, Əhmədli və Yeni Günəşli massivləri, Bakıxanov qəsəbəsi, mikrorayonların salınması, min kilometrlik yeni yolların çəkilməsi, körpülərin salınması, çoxlu sayda məktəblərin, xəstəxanaların inşa olunması və digər genişmiqyaslı işlərin görülməsi o illərin yadıqarıdır. Hər il yüzlərlə azərbaycanlı gəncin yüksək təhsil almaq üçün ölkənin ən nüfuzlu ali məktəblərinə göndərilməsi, onlara hərtərəfli qayğı göstərilməsi sözün əsl mənasında siyasi uzaqqörməlik, müdriklilik idi.

Belə faktların sayını istənilən qədər artırmaq olar. Həmin illərdə Heydər Əliyev Azərbaycan üçün nə mümkün idisə, onu etdi. Qurdu, yaratdı, elmi inkişaf etdirdi, bütün sahələr üzrə milli kadrlar yetişdirdi. Müstəqilliyimizə nail olanda məlum oldu ki, o illərdə görülən, həyata keçirilən hər bir iş uzaq gələcəyə hesablanmışdır. Ulu öndər Azərbaycanın müstəqilliyini on illər əvvəl gördüyündən bu barədə ciddi fikirləşmiş, mühüm tədbirlər həyata keçirmiş, müstəqilliyimiz üçün qabaqcıdan möhkəm zəmin yaratmışdı.

Ulu öndər Heydər Əliyev məhz belə bir insan, belə bir şəxsiyyət idi. Dövlət müstəqilliyimizi qazandıqda ümummilli lider Azərbaycandan uzaqda — Moskvada xüsusi nəzəret altında yaşayırdı. Xalqın, ziyalıların çağırışı ilə doğma Vətəninə qayıdan Heydər Əliyevə qaragürüçülər, mənəb və vəzifə düşgünləri Bakıda qalmağa imkan vermədilər. Odur ki, həmin dövr — müstəqilliyimizin ilk illəri Azərbaycan üçün çox ağır keçdi. Vaxtı ilə ulu öndərin böyük əziyyətlə qurub-yaratdıqlarını dövlət quruculuğunda və idarəçiliyində heç bir səriştəsi, bacarığı olmayanlar talan elədilər. Hakimiyyət boşluğundan istifadə edən şəxslər heç nədən çəkinmədilər. Ölkədə sözün əsl mənasında xaos, anarxiya yaşanırdı. Vətəndaş müharibəsinin astanasında olan Azərbaycan müstəqilliyini itirmək təhlükəsi ilə üz-üzə qalmışdı. Daha geri çəkilməyə yer yox idi. Uçurumun kənarındaydıq. Cana doyan xalq qətiyyətlə ayağa qalxaraq layiqli liderini — Heydər Əliyevi yenidən hakimiyyətə gətirəndə bütün Azərbaycan öz dahi oğlunu böyük inamla, sevgilərlə, coşqu ilə qarşıladı. Bu, xalqla rəhbər birliyin bariz nümunəsi idi.

Ölkənin nizamı pozulmuşdu. Heç nə yerində deyildi. İqtisadiyyat tamamilə dağılmışdı. Xarici siyasət ölkənin əleyhinə aparıldığından Azərbaycanla dost olan ölkələr də ondan üz çevirmişdilər. Torpaqlarımız işğal olunur, soydaşlarımız kütləvi şəkildə dədə-baba torpaqlarından qovulurdular. Böyük qanlar, qurbanlar bahasına əldə etdiyimiz müstəqilliyimiz, dövlətçiliyimiz əldən gedirdi. Heydər Əliyev məhz belə bir vaxtda xalqın, Vətəninin dadına yetişdi və ilk öncə ölkədə sabitlik yaratdı. Buna nail olmaq üçün ulu öndər hansı çətinliklərlə qarşılaşmadı?! İpə-sapa yatmayan, Cənubda özünün ayrıca respublikasını yaratmaq xülyasına düşən Əlikram Hüseynov, dövlətçilik üçün böyük təhlükəyə çevrilmiş Rövşən Cavadoyev rəhbərlik etdiyi güclü silahı birləşməni və digər silahlı dəstələri ləğv etmək, zərərsizləşdirmək o qədər də asan deyildi. Amma Heydər Əliyev bu çətin vəzifənin öhdəsindən bacarıqla gələrkən ölkədə sabitlik yaratmağa nail oldu. Belə bir vaxtda dövlətçiliyi, müstəqilliyi qoruyub saxlamaq üçün müharibənin dayandırılması xüsusilə vacib idi. 1994-cü il mayın 12-də Ermənistanla atəşkəs haqqında sazişin imzalanması dağılmış iqtisadiyyatın bərpasına, ölkədə quruculuq işlərinin başlanmasına yol açdı. Azərbaycan yeni bir yüksəliş dövrünə qədəm qoydu.

Həmin saziş də o vaxt məhz ulu öndər Heydər Əliyevin böyük qətiyyəti, siyasi iradəsi sayəsində baş tutdu, bağlana bildi. Güclü müqavimətlərin olmasına baxmayaraq 1994-cü il sentyabrın 20-də dünyanın aparıcı şirkətləri "Əsrin

müqaviləsi"nin imzalanması, o vaxtlar əfsanə sayılan Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft və Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərləri layihələrinin tam reallığa çevrilməsi gələcək inkişafımızın bünövrəsini qoydu, bizi yeni yüksəliş yollarına çıxardı. O vaxt "Əsrin müqaviləsi" imzalanmasaydı, Avropaya doğru uzanan neft və qaz ixrac boru kəmərləri reallığa çevrilməsəydi yəqin ki, bu günkü böyük iqtisadi uğurlardan danışmaq olmazdı. Ulu öndərin böyük uzaqqörməliklə işləyib hazırladığı neft strategiyası ölkəmizin bu günkü böyük inkişafının təməli daşı oldu. Bununla yanaşı Şərqlə Qərbi birləşdirən tarixi İpək Yolunun bərpası da Heydər Əliyev müdriyyətinin bəhrəsidir. Azərbaycanın düşmənləri bunun qarşısını almaq üçün dəridən-qabıqdan çıxsa da ulu öndərimizin məntiqli qarşısında geri çəkilməli oldular. Möhtərəm Heydər Əliyev sübut etdi ki, ulularımız müdrik olublar, dünyada Şərqlə Qərbi birləşdirən ən səmərəli yol elə tarixi İpək Yoludur.

Maneələrə, təxribatlara, əngəllərə baxmayaraq ölkənin iqtisadiyyatı yavaş-yavaş dirçəlirdi. 1997-ci il noyabrın 12-də "Əsrin müqaviləsi" üzrə neft hasilatına başlanılması xoş sabaha olan ümidləri daha da artırdı. Daha sonra Bakı-Tbilisi-Ceyhan və Bakı-Tbilisi-Ərzurum neft və qaz ixrac boru kəmərləri işə salındı. Ölkəmizə sərmayə axını başladıldıqdan sonra həyat qaynamağa başladı. Əldə olunan böyük neft gəlirləri ölkədə quruculuq işlərinin genişlənməsinə, yeni-yeni layihələrin həyata keçirilməsinə, xalqın sosial-rifah halının yüksəlməsinə şərait yaratdı. Prezident İlham Əliyevin söyləri sayəsində neft sektoru ilə yanaşı qeyri-neft sektorunun da inkişaf etdirilməsi maliyyə mənbələrinin daha da genişləndirilməsinə, ölkə iqtisadiyyatının güclənməsinə öz müsbət təsirini göstərdi.

Ölkə müstəqilliyinə nail olsa da, mövcud hakimiyyət strukturları köhnə qanunlarla işləməyə məcbur idilər. Müstəqil Azərbaycanın zamanın tələblərinə cavab verən yeni milli konstitusiyaya böyük ehtiyacı vardı. Bunsuz ölkəni inkişaf etdirmək, demokratikləşdirmək heç cür mümkün deyildi. Belə demokratik konstitusiya olmadan dünya da Azərbaycanı qəbul etməyəcəkdi. Buna görə ulu öndər həmin məsələni qəti şəkildə qoydu və onun müsbət həllinə nail oldu. 1995-ci ildə Azərbaycan Respublikasının ilk Konstitusiyasının qəbul edilməsi hər yerdə sevincə, mühüm hadisə kimi qarşılandı. Bilavasitə ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında hazırlanan bu ali dövlət sənədi ölkədə insan hüquq və azadlıqlarının qorunmasında, təmin olunmasında yeni mərhələ açdı.

Ölkədə demokratik vətəndaş cəmiyyətinin bərqərar olması və bu prosesin uğurla davam etdirilməsi xeyli dərəcədə qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsinə, insan hüquq və azadlıqlarının etibarlı təminatı sisteminin yaradılmasına tələb edirdi. Həmin dövrdə "Polis haqqında", "Prokurorluq haqqında", "Məhkəmələr haqqında", "Dövlət qulluğu haqqında" qanunların və ictimai həyatımızı tənzimləyən digər yeni qanunların qəbul olunması, Məhkəmə Hüquq Şurasının, Konstitusiya Məhkəməsinin, Ombudsman təsisatının yaradılması, ölkəmizin beynəlxalq konvensiyalara qoşulması məhz bununla bağlı idi. Bütün bunlar həyatımızın, inkişafımızın hüquqi bazasını möhkəmləndirdi, daha etibarlı etdi. O qanunlara söykənərək ictimai həyatın bütün sahələrində yeniyeni nailiyyətlər əldə edildi, hüquqlarla işləməyi, hər işdə hüquqa hörmət etməyi öyrəndik.

Xarici siyasətin, qonşu ölkələrlə münasibətlərin düzgün qurulması da vacib məsələdir. AXC-Müsavat hakimiyyəti dövründə ölkədə ictimai-siyasi vəziyyətin gündən-günə gərginləşməsinin bir səbəbi də elə xarici siyasətin düzgün aparılmamasında idi. Ulu öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra ictimai-siyasi həyatımızın digər sahələrində olduğu kimi ölkənin xarici siyasətində də köklü dəyişikliklər baş verməyə başladı. Regionda böyük təsir gücünə malik olan Rusiya və İrana olan münasibət xeyli dərəcədə dəyişdi. Həmin gərgin dövrdə Prezident Heydər Əliyevin əvvəlcə Rusiyaya, sonra isə İrana etdiyi tarixi səfərlər, aparılan səmərəli danışıqlar, imzalanmış müqavilələr yaranmış gərginliyi xeyli dərəcədə azaltmaqla ölkələr arasındakı əlaqələrin genişlənməsinə, bir sıra mübahisəli məsələlərin həllinə geniş imkan yaratdı. Xəzərin statusu ilə bağlı məsələnin həlli və bununla bağlı Rusiya və Qazaxıstanla sazişin imzalanması böyük əhəmiyyət daşıyır. Belə olmasaydı yəqin ki, Xəzər dənizində yeni neft yataqlarının istismarına başlamaq mümkün olmazdı.

Dar günümüzdə həmişə yanıma da olan, necə deyirlər, daim əlimizdən tutan qardaş Türkiyə ilə münasibətlərin yüksək səviyyədə qurulması xüsusilə vacib idi. Beynəlxalq aləmdə müstəqilliyimizi ilk tanıyan dövlət də məhz Türkiyə olmuşdu. Həmin vaxtdan başlayaraq Türkiyə-Azərbaycan münasibətləri yüksələn xətlə inkişaf etməyə başlamışdır. Qardaş ölkənin dövlətçilik və hərbi quruculuq təcrübəsindən lazımcına yararlanan Azərbaycan da öz ordusunu NATO standartlarına uyğun qurmağa çalışır. Türkiyə şirkətlərinin neft müqavilələrində, ölkəmizin iqtisadiyyatının inkişafında və digər strateji məsələlərdə fəal iştirakı iki qardaş ölkə arasındakı əlaqələrin daha da möhkəmlənməsinə şərait yaratmışdır. Ulu öndərin vaxtı ilə söylədiyi "Bir millət, iki dövlət" kəlamı bu gün də əzəmətlə səslənir və öz bəhrəsini verir.

Dünyanın nizamını saxlayan BMT, Avropa Şurası,

ATƏT kimi nüfuzlu təşkilatlarla əlaqələrin qurulması da möhtərəm Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Xarici dövlətlərlə, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlarla işgüzar əlaqələr qurmaq, lazımi məqamlarda düzgün, bütövlükdə gedişlər etmək heç də asan deyil. Bunun üçün dövlət başçısından iti ağıl, dərin düşünce, hədsizlərin təhlilindən sonra düzgün nəticə çıxarmaq bacarığı tələb olunur. Ulu öndər bütün bu keyfiyyətləri özündə birləşdirdiyindən ölkəmizin dostlarının sayı getdikcə artır, Azərbaycanın beynəlxalq aləmdəki rolu və nüfuzu möhkəmlənirdi. Bu, daxili problemlərimizin də həllinə kömək edir, iqtisadiyyatımızın sürətli inkişafına yol açırdı.

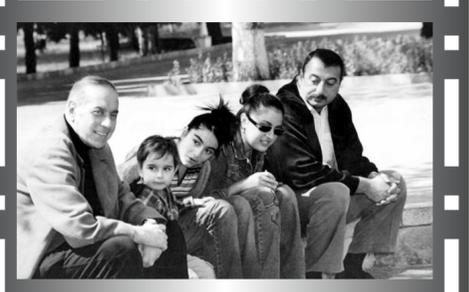
Dövlətlərarası münasibətdə diasporlar olduqca mühüm rol oynayırlar. Hər hansı dövlətin xaricdəki əsas dayağı diaspor təşkilatlarıdır. Ancaq ümummilli lider Heydər Əliyev ikinci dəfə ölkə rəhbərliyinə qayıdana qədər bu məsələ, demək olar, unudulmuşdu, yada düşmürdü. Azərbaycan bu dayaqlardan məhrum idi. Əvvəlki iqtidarlar bu vacib məsələni həll etmək iqtidarında olmamışdılar. Halbuki ermənilər bu işə ötən əsrlərdən başlamışdılar, dünyanın hər yerində özlərinin güclü dayaqlarını, diaspor təşkilatlarını yaratmışdılar. Beynəlxalq aləmdə vəhşi türk, vəhşi azərbaycanlı obrazlarını da onlar məhz bu təşkilatların, güclü təbliğat maşınlarının sayəsində formalaşdırmağa nail olmuşdular. Belə vəziyyətdə əsl həqiqəti dünyaya çatdırmaq, anlatmaq o qədər də asan deyildi. Bunun üçün Azərbaycanın da xarici ölkələrdə güclü dayaqlarının, diaspor təşkilatlarının olması lazım gəlirdi. Ulu öndərin hakimiyyətə qayıdışından sonra vəziyyət kəskin dəyişdi, bu məsələyə diqqət artırıldı, xaricdəki diasporlarımızla əlaqələr möhkəmləndirildi, bu istiqamətdə ardıcıl tədbirlər həyata keçirildi. Dövlətimizin başçısı hansı xarici ölkəyə səfər edirdisə oradakı soydaşlarımızla işgüzar görüşlər keçirir, səmimi söhbətlər aparır, onların problemləri ilə maraqlanır, onları yenicə yadılmış müstəqil Azərbaycanla sıx əlaqələr qurmağa çağırırdı. Beynəlxalq ictimaiyyət möhtərəm Heydər Əliyevin bu söhbətlərini, gətirdiyi tutarlı faktları, arqumentləri dinlədikcə Azərbaycan həqiqətini daha dərinləndirən dərk etməyə başlayır, ölkəmizə daha maraqla yanaşır.

Dünya Azərbaycanlılarının Bakıda keçirilən I qurultayı bu işdə çox mühüm rol oynadı. İlk dəfə Azərbaycanın paytaxtında bir araya gələn soydaşlarımız bu birliyi millətimiz, xalqımız üçün necə vacib olduğunu dərinləndirən dərk etdilər. Az sonra yeni dövlət təsisatının — Xaricdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması diaspor quruculuğunda yeni mərhələnin başlanğıcı oldu. Komitənin həyata keçirdiyi tədbirlər soydaşlarımızın təşkilatlanmasında, diaspor quruculuğunda mühüm rol oynadı. Ulu öndərin səyi, uzaqqörmənliyi ilə yaradılan bu təşkilatlar indi türk diaspor təşkilatları ilə birgə fəaliyyət göstərərək Azərbaycan həqiqətini dünya ictimaiyyətinə daha dərinləndirən və hərtərəfli çatdırırlar. Bunun da sayəsində düşmənlərimizin illər uzununu xarici ölkələrdə bizim əleyhimizə apardıqları şər və böhtan dolu təbliğat kampaniyası öz təsir gücünü sürətlə itirir, erməni yalanı, riyası, erməni ləyaqətsizliyi dünyanın hər yerində ifşa olunub üzə çıxır, özlərinin əleyhinə çevrilir.

Bu siyasət nəhənginin gördüyü böyük işləri, hüduzsuz xidmətləri bir yazıda sadalamaq, qiymətini vermək mümkün deyil. Bu dahi insanın haqqında nə qədər kitabların, əsərlərin yazılmasına baxmayaraq bu gün də yazılır, yene də yazılacaq. Həyatımızın elə bir sahəsi yoxdur ki, orada Heydər Əliyevin əlini izi qalmasın. Ulu öndər yuxarıda deyilənlərlə yanaşı təhsilimizin, səhiyyəimizin, mədəniyyətimizin inkişafı, ordu quruculuğu, sosial təminatın yaxşılaşdırılması, gənclərlə işin genişləndirilməsi, tariximizin yenidən araşdırılması, dilimizin bərpası və digər taleyüklü məsələlərin həlli üçün də az əmək sərf etməmişdir. Böyük ilhamla, sevgi ilə qurub yaratdıqları gələcək nəsillər üçün əsl örnəkdir, nümunədir. Bu günkü nəsil Heydər Əliyev məktəbindən hələ çox şey öyrənəcəkdir. Millətini, xalqını canından artıq sevən bu dahi insan ruhən, qəlbən ona bağlı idi. Daim böyük əziyyətlə qurub-yaratdığı müstəqil Azərbaycanın, başı bələlar çəkmiş millətini sabahkı taleyini düşünürdü.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin ömrünün sonunda xalqını, millətini özü qədər inandığı, etibar etdiyi İlham Əliyevə səs veriməyə çağırması, İlham Əliyevin ardınca getməyə səsləməsi də Azərbaycana olan böyük, sonsuz sevgisindən irəliləyirdi. Həmişə olduğu kimi xalq bu dəfə də ümummilli liderin vəsiyyətinə sadıq qaldı, sonuncu prezident seçkilərində də səsinə ulu öndərin siyasi varisinə — İlham Heydər oğlu Əliyevə verdi. Özü də elliliklə, hamılıqla. Başqa cür ola da bilməzdi. Xalq öz dahi oğlunun müdriyyətinə, uzaqqörmənliyinə əmin idi, ona ürəkdən inanırdı...

Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev ulu öndərin də, xalqın da ona olan böyük etimadını, inamını layiqincə doğruldur, başlanmış yolu yeni yaradıcılıqla, uğurla davam etdirir, hər birimiz üçün əziz olan müstəqil Azərbaycanı yeni-yeni zirvələrə qaldırır. Sübut edir ki, Heydər Əliyev yolunun alternativini yoxdur. Xalqımız daha xoşbəxt gələcəyə yalnız bu yola apara bilər. Biz ürəkdən inandığımız həmin yolla irəliləyərək hələ çox zəfərlər əldə edəcək, çox uğurlar qazanacaq, çox zirvələrə qalxacağıq...

NEFTÇALILILAR DA ÜMUMMİLLİ LİDERİ BÖYÜK SEVGİLƏRLƏ ANDILAR

Siyasi tariximizə Azərbaycanın qurucusu və xilaskarı kimi daxil olmuş ümummilli lider Heydər Əliyev xalqımızın taleyində, onun mədəni, siyasi və ictimai həyatında misilsiz xidmətlərə, bir-birindən möhtəşəm qələbələrə, nailiyyətlərə imza atmışdır. Bu dahi insanın rəhbərliyi dövrünü özündə yaşadan on illər Azərbaycan tarixinin inkişaf mərhələsi, qızıl dövrüdür. Onun genişmiqyaslı fəaliyyəti respublikamızda milli dövlət quruculuğu prosesinin əsaslarını müəyyənləşdirmişdir. Milli-mədəni dəyərlərimizin daha etibarlı şəkildə qorunmasını, milli kadr potensialının yaradılmasını, elmi-texniki tərəqqinin vüsət almasını, ictimai gücr səviyyəsinin yüksəlməsini təmin edən ulu öndərin xidmətləri bütün sahələrdə unudulmazdır. Heydər Əliyev hər bir Azərbaycan vətəndaşı üçün sözün əsl mənasında böyük lider, ona düzgün yol göstərən müdrik dövlət xadimi idi.

Ona görə qədirbilən xalqımız öz ulu öndərinə heç vaxt unutmur, onu daim ehtiramla, böyük məhəbbətlə, sevgi ilə yad edir, abidəsi öndərin baş əyir. Xalqın ümummilli lideri səviyyəsinə yüksəlmiş bu böyük insanı unutmaq sadəcə mümkün deyil. Ona görə ki,

istərsə də anım günlərində yüz minlərlə, milyonlarla insanın böyük ehtiramla, minnətdarlıq hisslə ulu öndəri yad edərək ruhu qarşısında baş əyməsi bu böyük, əbədiyaşar sevginin aydın, əyani göstəricisidir. Belə əlamətdar günlərdə insan səlinə bürünən Fəxri Xiyaban həm də çiçək yağışına qərç olur, ətirli güllərdən çələng hörlür.

Bütün il boyu bunu rayonumuzda da görürük, yaxından hiss edirik. Ən xoş, unudulmaz günlərində insanlar ulu öndərin adını daşıyan Mərkəzin qarşısındakı əzəmətli abidənin önünə gələrək buraya təbriklər düzməyi, xatirə şəkəlləri çəkdirməyi özələrinə borc bilirlər. Abidə ölü yenidən ailə quran gənclərin müqəddəs andı verir. Böyüklüyündən, kiçikliyindən asılı olmayaraq bütün rayon tədbiri abidə önünə gül qoymaqdan başlayır. Neftçalaya gələn qonaqlar rayonla tanışlıqdan əvvəl buraya gəlməkdən qürur duyurlar.

tərbiyə müəssisəsi olmadı ki, orada ulu öndər anılsın. Təşkil olunan tədbirlərdə, dərslərdə şagirdlər onlara belə xoş günləri baxış edən ulu öndərin ömrü yolu ilə daha yaxından tanış oldular, bilik və məlumatlarını xeyli dərəcədə

Partiyası rayon təşkilatı, Heydər Əliyev Mərkəzi daha çox getgəlli oldu. Rayon sakinləri burada keçirilən tədbirlərdə xüsusilə fəal iştirak etdilər. Mədəniyyət obyektlərində, idarə və müəssisələrdə bir-birindən maraqlı tədbirlər təşkil olundu. Xalqımızı belələrdən xilas etmiş, müstəqil Azərbaycanı qurub yaradaraq onu bizə ən böyük töhfə kimi ərməğan etmiş dahi insanın ömrü kitabı yenidən vərəqləndi, keçiyi şərəfli yol, Vətəni, xalqı üçün gördüyü misilsiz işlər bir daha yenidən diqqətə çatdırıldı.

Rayonumuzun sakinləri ulu öndər Heydər Əliyevi bir də ona görə böyük məhəbbətlə sevirlər ki, Neftçalının müstəqil rayon kimi yenidən təşkil olunaraq fəaliyyətə başlaması bilavasitə bu nurlu, işıqlı insanın adı ilə bağlıdır. Əgər ötən əsrin 70-ci illərində bu proses baş verməyəydi, indi biz rayonu-

daşayan meydan izdihamlı idi. Yaşından, peşəsindən asılı olmayaraq həmin çöhrəsində sonsuz fərəh hissi vardı. Ümummilli lideri tərənnüm edən əzəmətli musiqi sədaları pərdə-pərdə ətrafa yayırdı. Rayon sakinləri onlara sonsuz sevinc, fərəh baxış etmiş bu dahi insanla sözün əsl mənasında fəxr edirlər, əməllərindən qürur duyurlar.

Səhər saat 10-da rayon icra hakimiyyətinin başçısı hörmətli İsmayıl Vəliyev, rayonun rəhbər işçiləri, başçı yanında fəaliyyət göstərən şuranın üzvləri, ayrı-ayrı təşkilatların nümayəndələri də ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsi önünə gəldilər. Abidə önünə gül dəstələri qoyuldu. Rayonun idarə və müəssisələrinin işçilərinin, ayrı-ayrı insanların, məktəblilərin buraya düzdükləri ətirli çiçəklər də ulu öndərə olan el məhəbbətinin bariz nümunəsi idi.

Gülqoyma mərasimi başa çatdıqdan sonra tədbir Heydər Əliyev Mərkəzində davam etdirildi. Mərkəzin böyük foyesi başdan-baş a ulu öndərin işığına bürünmüşdü. Kitab sərgiləri, rəsm əsərləri, foto-səndirler ümummilli liderin ömrü yolunu əks etdirən gözəl nümunələr idi. Mərkəzin işıqlı salonuna yüzlərlə

Heydər Əliyev hər bir azərbaycanlının qəlbində, üzündə, ruhunda. Ürəkde olanlar isə əbədidir, həmişə sevilirlər, yaşayrlar, nəsillər qan yaddaşına çevrilirlər. İstər doğum,

Ümummilli lider Heydər Əliyevin 95 illik yubileyi ərəfəsində rayonumuzda keçirilən tədbirlərin sayı, miqyası xüsusilə genişlənməmişdi. Elə bir məktəb, məktəbəqədər uşaq

zənginləşdirdilər. Kiçik yaşlı balacaqlar əziz Heydər babalarını şəfqətlə andılar, tərbiyəçilərinin söhbətlərini maraqla dinlədilər. Yubiley günlərində Yeni Azərbaycan

muzun genişmiqyaslı uğurlarından, nailiyyətlərindən danışa bilməzdik. Mayın 10-da Neftçaladakı böyük ümumrayon sevincinin bir səbəbi də bununla bağlı idi. Ulu öndərin adını

insan toplaşmışdı. Mədəniyyət işçiləri, məktəblilər rayon ictimaiyyəti qarşısında geniş və maraqlı proqramlarla çıxış etdilər.

H.ƏSƏDOV

ULU ÖNDƏR PROKURORLUQ ORQANLARININ BÖYÜK HAMİSİ İDİ

Azərbaycan Prezidenti kimi mən Azərbaycan Prokurorluğuna inanıram, güvənirəm və arxalanıram.

Heydər ƏLİYEV

Prokurorluq orqanlarının inkişafında, vəzifələrinin, səlahiyyətlərinin dəqiqləşdirilməsində, genişləndirilməsində ulu öndər Heydər Əliyevin misilsiz xidmətləri olub. Ona görə bu dahi insanı həmişə böyük minnətdarlıq hisslə yad edirik, əziz xatirəsini ehtiramla anırıq. Bu yubileyli günlərdə ulu öndərin zəngin irsine bir daha nəzər yetirilməsi bizim özümüzdə də zənginləşdirir, qəlbimizdə qürur və ictimai hissi doğurur.

Müstəqil Azərbaycan dövlətində prokurorluq orqanlarının yaranma tarixi Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövrünə (1918-1920) təsadüf edir. Respublikamızda fəaliyyət göstərən milli prokurorluğun əsası bir əsr bundan əvvəl — Bakı Dairə Məhkəməsinin nəzdində prokurorluğun fəaliyyəti başlaması haqqında Azərbaycan Demokratik Respublikası Nazirlər Şurasının 1918-ci il 1 oktyabr tarixli qərarının qəbul edilməsi ilə qoyulmuşdur.

Prokurorluq orqanları ötən müddət ərzində dövlətin ən etibarlı dayaqlarından biri kimi fəaliyyət göstərən və, başqa sahələrdən fərqli olaraq, bu sahədə çalışanların peşə bayramı günü təsis edilməmişdi. 20 il bundan əvvəl məhz ümummilli lider Heydər Əliyevin 17 iyul 1998-ci il tarixli sərəncamı ilə hər il oktyabr ayının 1-i Prokurorluq İşçilərinin Peşə Bayramı Günü elan edildi. Bu tarixi sərəncam hakimiyyət orqanları sırasında xüsusi yeri olan prokurorluq orqanlarına dövlət qayğısının parlaq təzahürü, bu orqanların roluna və əhəmiyyətinə rəsmi dövlət səviyyəsində verilən yüksək qiymət idi. Ümummilli lider 1998-ci il noyabrın 28-də prokurorluq orqanlarının 80 illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli yığıncaqda demişdir: "Azərbaycan Prezidenti kimi mən Azərbaycan Prokurorluğuna inanıram, güvənirəm və arxalanıram". Bu sözlər prokurorluq işçilərinə verilən yüksək dəyərdi. Ulu öndərin 2000-ci il aprelin 26-da respublika prokurorluq orqanlarının rəhbər işçiləri ilə görüşündə söylədiyi fikirlər də çox qiymətli. O demişdir: "Azərbaycan Prokurorluğunda sağlam mədəni mühit yaratmaq lazımdır. Sağlam mədəniyyət hər bir prokurorluq işçisi üçün, qanun keşiyində duran bizim hər bir məmurumuz üçün əsas meyar olmalıdır. Əgər bu yoxdursa, o insan nə qədər yaxşı işləyirsə işləsin, bizim tələblərimizə cavab verə bilməyəcəkdir. Bizim tələbimiz isə qanundur, qanunun aliliyidir. Mədəniyyətin də hamısı qanunun içindədir."

Prokurorluq işçisinin insanlarla qarşılıqlı münasibətlərinin tənzimlənməsi xidmət edən bu dövlət tövsiyələr də bizim üçün çox qiymətli və biz bunu daim diqqətimizdə, yaddaşımızda saxlamağa çalışırıq.

1995-ci il noyabrın 12-də keçirilən referendumla müstəqil dövlətimizin ilk milli Konstitusiyasının qəbul edilməsi ulu öndərin Azərbaycan dövləti və xalq qarşısında ən böyük xidmətlərindəndir. Ali Qanunlar Toplusunda prokurorluğa ayrıca müddəanın həsr olunması bu orqana verilən qiymətin, onun dövlət orqanları sistemində xüsusi yer tutmasının aydın ifadəsi idi. Prokurorluğun məhkəmə hakimiyyətinə daxil edilməsi isə onun fəaliyyətindəki müstəqilliyin qərarını kimi dəyərləndirilməlidir. Məhz bundan sonra "Prokurorluq haqqında" qanun hazırlanmağa başladı. Bu qanun isə prokurorluğun fəaliyyətini tənzimləyən əsas sənəddir.

"Prokurorluq haqqında" qanunun qəbulundan sonrakı mərhələ - yeni qəbul olunan Cinayət-Prosesual, Mülki Prosesual, İnzibati Xətalar, Cəzaların İcrası məəcəllələri, "Polis haqqında", "Əməliyyat-axtarış fəaliyyəti haqqında" qanunlar hüquqi islahatların daha da dərinləşməsinə şərait yaratdı. Daha sonra "Prokurorluq orqanlarında qulluq keçmə haqqında", "Prokurorluğun rəsmi embleminin təsviri" haqqında, "Prokurorluq orqanları işçilərinin fərqlənmə nişanları və xüsusi geyim formasının təsviri" haqqında aktlar, "Prokurorluq işçilərinin xidməti vəsiqəsi haqqında", habelə "Prokurorluğa işə qəbul olunmaq üçün namizədlərlə müsabiqənin keçirilməsi qaydaları haqqında" əsasnamələr həyata vəsiqə aldı. Bununla da bu sahənin fəaliyyətini tam əhatə edən və tənzimləyən hüquqi baza yaradıldı.

Həyat yerində durmur, həmişə dəyişir, inkişaf edir. 2002-ci ildə Konstitusiyaya edilən dəyişikliklər də bu zərurətdən yaranı. İrəli sürülən layihədə prokurorluğun səlahiyyətlərinin genişləndirilməsi təşəbbüsü də ulu öndərin adı ilə bağlıdır. Məhz referendumla Konstitusiyaya edilən bu dəyişikliklərdən sonra respublika Prokurorluğu qanunvericilik təşəbbüsü hüququna malik olan qurumlar sırasına daxil edildi və onun hüquqi statusu xeyli dərəcədə genişləndirildi.

Ulu öndər Heydər Əliyevin respublika prokurorluq orqanlarının yaradılmasının 80 illiyinə həsr edilmiş təntənəli yığıncaqdakı çıxışı da prokurorluğun cəmiyyətdəki rolunun yüksək dəyərləndirilməsi baxımından çox qiymətli. Ümummilli lider bu orqana dövlət qayğısının həmişə olacağını bir daha vurğulayaraq demişdir: "Azərbaycan Prokurorluğunun inkişaf etməsinə dövlət qayğısı bu gün də, gələcəkdə də olacaqdır.

Buna əmin ola bilərsiniz".

Bu il Azərbaycan prokurorluğunun 100 illiyini qeyd etdiyimiz bir vaxtda, inamla deyə bilərik ki, ulu öndər Heydər Əliyevin ədalətə və insənpərəverliyə söykənən məhkəmə-hüquq islahatları son on beş ildə keyfiyyətcə yeni mərhələdə davam etdirilir. Prokurorluq orqanlarına yüksək etimad, hərtərəfli qayğı və diqqət göstərilir, bu orqanların fəaliyyətinin daha da təkmilləşdirilməsi və müasirləşdirilməsi istiqamətində bir sıra zəruri tədbirlər həyata keçirilir. Prezident İlham Əliyevin imzaladığı bir sıra sərəncamlar hüquqi islahatların daha da dərinləşməsinə, respublikanın prokurorluq orqanlarının durmadan inkişaf etdirilərək müasir dünya standartlarına uyğunlaşdırılmasına, qanunun aliliyinin, insan hüquq və azadlıqlarının daha etibarlı şəkildə qorunmasına xidmət edir. Ölkəmizdəki sabitliyin qorunmasında digər hüquq-mühafizə orqanları ilə yanaşı prokurorluq orqanları da fəal iştirak edirlər.

Aprelin 11-də Seçki Məcəlləsinin tələblərinə tam uyğun şəkildə keçirilən demokratik, şəffaf prezident seçkilərində Heydər Əliyev yoluna, Heydər Əliyev ideyalarına sədəqətli bir daha əyani şəkildə nümayiş etdirən müdrik xalqımız bu yolu böyük uğurla, inamla davam etdirən möhtəram İlham Heydər oğlu Əliyevə yenidən şans verdi. Bu heç də təsadüfi deyil. Ulu öndər Heydər Əliyevin qurduğu müasir Azərbaycanı məhz İlham Əliyev tarixin ən güclü, qüdrətli dövlətinə çevirib. Ölkəmiz özünün tarixində heç vaxt indiki qədər belə yüksək zirvədə olmamışdır. Qarşıdakı yeddi ildə həyata keçiriləcək yeni islahatlar kursu onun daha da inkişafına, yeniyeni uğurlara imza atmasına şərait yaradacaqdır.

Respublika prokurorluğunun ayrılmaz parçası kimi rayon prokurorluğu da bundan qürur duyur, müstəqil Azərbaycanın qurucusunu və baş memarını, prokurorluq orqanlarının müasir dünya standartları səviyyəsinə yüksəldilməsində layiqli xidmətləri olan ulu öndər Heydər Əliyevi böyük minnətdarlıq hisslə yad edir, bu dahi insana Böyük Yaradandan qəni-qəni rəhmət diləyir. Yeri gəlmişkən deyim ki, prokurorluğumuzun əməkdaşları da idarə və müəssisələrdə keçirdikləri görüşlərdə ümummilli lider Heydər Əliyevin 95, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin və prokurorluq orqanlarının 100 illik yubileyilə bağlı canlı və maraqlı söhbətlər aparıblar, bu bərədə dinləyicilərə ətraflı məlumatlar verməyə çalışıblar. Biz bundan sonra da bu vacib işi daim diqqətdə saxlayacağıq.

Aydın ƏLİYEV,
rayon prokuroru, baş ədliyyə müşaviri

Ağsaqqallar da öz sözlərini deyirlər

Dünyagörmüş ağsaqqal sözlünə, ağsaqqal məsləhətinə həmişə ehtiyac var. Belə müdrik söz, dəyərli məsləhət daim faydalı olur, bəhrəsini verir. Sıralarında minlərlə, on minlərlə müdrik ağsaqqallar, dəyərli ziyallılar, elm, mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin, görkəmli şəxsiyyətlərin birləşdirən respublika Ağsaqqallar Şurası, onun səhər və rayon təşkilatları son illər fəaliyyətlərini daha da genişləndirərək ölkəmiz ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi, mədəni həyatında fəal iştirak edir, bir-birindən maraqlı tədbirlər təşkil edirlər. Yetişməkdə olan gənc nəslin Vətənə məhəbbət, milli-mədəni dəyərlərimizə hörmət ruhunda tərbiyə edilməsi həyata keçirilən bu tədbirlərin əsası, ana xəttini təşkil edir. Ötən prezident seçkilərində Ağsaqqallar Şurası və rayon yerlərdəki təşkilatları da öz qətiyyətli sözlərini dedilər. Şuranın fevralın sonunda keçirilən VII qurultayında biz bunu xüsusilə qəbərli şəkildə gördük. Tanınmış, çox dəyəli ağsaqqal Fəttah Heydər oğlu Ağsaqqal Şuranın bütün üzvləri İlham Heydər oğlu Əliyevin namizədliyini yekdilliklə müdafiə etdilər, bütün işlərdə bu müdrik insana dəstək verəcəklərini bildirdilər. Seçkilərdəki böyük qələbədə sonra qarşıdakı 7 il müddətində Prezident seçilən İlham Əliyevi ilk dəfə səmimi təbrik edən, ona yeni-yeni uğurlar, nailiyyətlər arzulanarlardan biri də çox hörmətli Fəttah Heydər oldu.

Şuranın rayonumuzdakı təşkilatı da öz işlərini günün tələbləri səviyyəsində qurmağa çalışır, keçirdiyi tədbirlərin aktuallığına, həyatiliyinə ciddi diqqət yetirir. Seçkilərdə biz də öz sözlümüzdə dedik, rayon ictimaiyyəti arasında fəal iş aparılır. Məktəblilərə, gənclərə əlaqələrimizin genişlənməsi də çox faydalıdır. Biz özümüzdə müəyyən tədbirlər təşkil etməklə yanaşı, onların çarixlərindən də qalınırıq, milli-mədəni dəyərlərimizə, vətənpərvərlik tərbiyəsi ilə bağlı tədbirlərdə daim yaxından iştirak edirik. Əməkdar müəllimlər Tədbir Mahmudov, Əzizəgə Cəfərov, yazıçı-publisist Qurbanxan Pireliyev, Əməkdar jurnalist Həbib Əsədov, təcürbəli həkim Şixali Məmmədov, veteran müəllim Ağamirzə Əhmədov və digər tanınmış ağsaqqallarımız bu işlərdə yaxşı təcürbə qazanıblar. Sözləri eşidilir, verdikləri məsləhətlər qəbul olunur.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin mübarizələrlə dolu mənalı ömrü yolu hər birimiz üçün nümunədir. Ulu öndərin xalqımız, Vətənimiz qarşısındakı genişmiqyaslı xidmətlərinin, müstəqilliyimizin qorunub saxlanılmasındakı rolunun gənc nəsle hərtərəfli izah olunması, aydınlaşdırılması onların Heydər Əliyev ideyaları ruhunda

tərbiyəsində çox mühüm rol oynayır. Bu dahi insanın anadan olmasının 95 illik yubileyi ərəfəsində belə tədbirlərin xüsusilə böyük əhəmiyyəti var. Biz bunu nəzərə alaraq aprel, may aylarında məktəblilərə, gənclər təşkilatları ilə əlaqələrimizi daha möhkəm qurmuşuq. "Müstəqilliyimizin qurucusu və memarı", "Azərbaycan tarixində əbədi qalacaq dahi insan", "Nəsillərə nümunə", "Xaos və anarxiyadan sabit işıqlı gələcəyə doğru" və digər mövzularda aparacağımız söhbətlərimiz, dialoqlar maraqla qarşılandı. Belə vaxtlarda videocarlardan, əyani vəsaitlərdən istifadə olunması tədbirlərimizin, sözlümüzün, söhbətimizin təsirini daha da artırır. Heydər Əliyev ideyalarının, Heydər Əliyev şəxsiyyətinin təbliği heç vaxt kampaniya xarakteri daşıya bilməz. Bu bizim üçün daimi, əbədiyaşar mövzudur. Yetişməkdə olan gənc nəsil bu ideyalarla nə qədər yaxından tanış olsalar, onun mahiyyətini nə qədər dərinləndirərək mənimsəsələr, bir o qədər mətin, mübariz, vətənpərvər olurlar. Ona görə biz bu mövzudakı tədbirlərimizi bundan sonra da ardıcılıqla davam etdirəcəyik.

Bu il 73-cü ildönümünü qeyd etdiyimiz Böyük Vətən müharibəsi də tarixin heç vaxt unudulmayacaq, yaddan çıxmayacaq qanlı hadisələrindəndir. Amma bu müharibədə həlak olduğundan və heç vaxt üzünü görmədiyimdən onun necə dəhşətli fəlakət olduğunu yaxşı anlarıram. Buna görə qələbənin 73-cü ildönümü ilə bağlı fəaliyyətimizi daim genişləndirməyə çalışmışıq. Gənclərə görüşlərimiz, söhbətlərimiz xüsusilə yaddaqalan olub. Onlar veteranların xatirələrini maraqla dinləmişlər. Bununla yanaşı Aprel döyüşlərindəki qəhrəmanlıqlar cavanlara böyük ruh verir. Amma müharibə fəlakət olduğundan dövlətimizin danışıqlara üstünlük verərək Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həllinə üstünlük verməsinin məhz bununla bağlı olduğunu gənclərə hərtərəfli izah etməyə çalışırıq.

Yaş yitirmiş ağsaqqal ona görə müdrikdir ki, o həyatın hər üzünü görüb, müqayisə edib, nəticə çıxararaq kamilləşib. Təşkilatımızda da yüksək nüfuz, zəngin həyat təcürbəsini malik ağsaqqallar çoxdur. Onların qüvvəsindən səmərəli istifadə etməklə biz bundan sonra da rayonumuzun ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak edəcəyik, dövlətimizin və vətənpərvərliyimizin möhkəmlənməsinə güclü dəstək verəcəyik.

Zakir SƏLƏV,
respublika Ağsaqqallar Şurası
rayon təşkilatının sədri

Davam edən səyyar qəbullarda bütün müraciətlər diqqətlə dinlənilir

Qırımkənd, Yuxarı Qaramanlı kənd inzibati ərazilərindəki səyyar qəbullardan sonra növbəti belə qəbul Yenikənd inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəlikdə keçirildi. Qəbulda Sübh və Qırmızı Şəfəq kəndlərinin sakinləri iştirak etdilər.

Kürağız nərə baliqçılıq zavodunun akt zalında təşkil olunan səyyar qəbulu Yenikənd kənd inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndə Abasqulu İsgəndərlilə qaraçay inzibati ərazinin quruluşu, əhalinin və

təsərrüfatları sayı barədə məlumat verdi, görülən işlərdən, həyata keçirilən tədbirlərdən danışdı. Sonra o, səyyar qəbula gələn "Qırmızı Şəfəq" və Sübh kəndlərinin sakinlərinə müraciət edərək fikirlərini bildirdi. Qeyd etdi ki, anası Arifa Babaş qızı Həsənova şəhid anasıdır. Yaşadığı ev qaydasında olmadığına görə tikilinin cari təmirə ehtiyacı var.

Birinci May kənd tam orta məktəbinin həyətini sahəsindəki Dövlət Əmlak Komitəsinə məxsus köhnə klub binasının qəzalı vəziyyətdə olduğunu diqqətə çatdıran Vədadi Cahangir oğlu Cavadov həmin binanın sökülməsinin zəruriliyini vurğuladı.

Bəstə Abdulləyev qızı Fərcullayeva isə təsərrüfatdakı elektrik sayğacının rə soyadından ata soyadına keçirilməsini xahiş etdi.

Daha sonra Vüqar Abdulləyev oğlu Həsənov söz alaraq fikirlərini bildirdi. Qeyd etdi ki, marşrut avtobuslarının iş qrafikində dəyişiklik olunsun bu çətinlik aradan qalxar. Bununla əlaqədar rayon icra hakimiyyətinin başçısının birinci müavini Vurğun Əkbərovə tapşırıq verildi.

Sonra səyyar qəbullar Xolqaraqışlı kənd inzibati ərazi dairəsində keçirildi. Aprel 20-də Xolqaraqışlıda, aprel 23-də isə Mürşəqlü kəndində. Burada da əvvəlcə nümayəndə əvəzi Hüseynağa Hüseynovun məlumatı dinlənilir. O son illər burada görülən işlərlə yanaşı, narahatlıq doğuran bir sıra məsələləri də diqqətə çatdırdı.

Xolqaraqışlı kənd sakini Hacıhüseyn Gülhəsən oğlu Quliyev

enerjisi ilə, su ilə təminat yeterincə olmadığından ərazidə yaşayan insanlar müəyyən çətinliklərə üzlaşdırlar. Narahatlıq doğuran digər məsələlər də az deyildi. Dövlət başçısının qayğı və diqqəti, rayon rəhbərinin köməyi ilə onların ehtiyacını aradan qaldırmaqla da yeniləri yaranır, müəyyən çətinliklər özünü göstərir.

Aprel ayının 14-də Aşağı Surra kənd mədəniyyət evində rayon rəhbəri keçirilən növbəti səyyar qəbulda bu məsələlər səsləndi. Qəbulda 120-dən artıq vətəndaş iştirak etdi. Kənd inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndə Elçin Mehdiyev məlumatı dinləndikdən sonra ayrı-ayrı şəxslər onları narahat edən məsələləri diqqətə çatdırdılar.

Kənd ağsaqqalı Ənvər Abdulləyev oğlu Tağıyev belə səhimi görüş üçün rayon icra hakimiyyətinin başçısı hörmətli İsmayıl Vəliyevə,

rayonun rəhbər işçilərinə minnətdarlığını bildirməklə yanaşı kənddəki yolların cari təmirə ehtiyacı olduğunu da diqqətə çatdırdı. Ona tövsiyə olundu ki, kənd icması Az KIL QHT ilə əməkdaşlığı daha da genişləndirsin.

Etibar Tapdıq oğlu Quliyev isə yaşadığı ərazidə işlədiyi Aşağı Surra kənd tam orta məktəbinə vaxtında çatma bilməməsindən gileyləndi. Qeyd etdi ki, marşrut avtobuslarının iş qrafikində dəyişiklik olunsun bu çətinlik aradan qalxar. Bununla əlaqədar rayon icra hakimiyyətinin başçısının birinci müavini Vurğun Əkbərovə tapşırıq verildi.

Sonra səyyar qəbullar Xolqaraqışlı kənd inzibati ərazi dairəsində keçirildi. Aprel 20-də Xolqaraqışlıda, aprel 23-də isə Mürşəqlü kəndində. Burada da əvvəlcə nümayəndə əvəzi Hüseynağa Hüseynovun məlumatı dinlənilir. O son illər burada görülən işlərlə yanaşı, narahatlıq doğuran bir sıra məsələləri də diqqətə çatdırdı.

Xolqaraqışlı kənd sakini Hacıhüseyn Gülhəsən oğlu Quliyev

bildirdi ki, kənddə qazlaşma aparılarkən bacısı Gülnaz Quliyeva-nın evinə qaz xətti qəzılmışdır. Salyan Regional Qaz İstismar İdarəsi Neftçala sahəsinin rəisi Mehraq Gözəlova bu məsələnin araşdırılması ilə bağlı tapşırıq verdi.

Fermer Fəxrəddin Səməd oğlu Məlikov isə ixtisasca aqronom olduğunu, ancaq işə təmin olunmadığını diqqətə çatdırdı. İxtisaslı kadr olduğunu nəzərə alaraq onunla "Kənd təsərrüfatı" MMC arasında 5 hektar sahədə pambıq əkinini aparmaq üçün müqavilə bağlandı.

Dostuxanım Xanbəyev qızı Bağirovanın müraciəti də işə bağlı idi. Kənddə elektrik montajı olmadığına görə onun kürekəni Elton Bayramalı oğlu Abdullayevə də "Kənd təsərrüfatı" MMC ilə müqavilə bağlamaq tövsiyə olundu.

Tam demokratik şərait yaradıldığından Mürşəqlü kəndinin sakinləri də fikirlərini sərbəst şəkildə rayon rəhbərinə çatdırmağa başladılar.

Ədalət İzzət oğlu Muradovun narahatlığı əkin sahəsinin suvarma suyunun təminatı ilə bağlı idi. Taleh Aydın oğlu Əhmədov kollektor-drenaj şəbəkəsində nasazlığı ön plana çəkdi. Birinci məsələ ilə bağlı rayon suvarma sistemləri idarəsinə Xol zonasını suvarma suyu ilə təmin edən Akkuşa kanalının lildən təmizlənməsi işinin sürətləndirilməsi barədə tapşırıq verildi. Bununla yanaşı burada əlavə tədbirlərin görülməsilə əlaqədar Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-yə rəsmi müraciət olundu. İkinci məsələ ilə əlaqədar keçmiş "Muğan" kolxozunun ərazisindən keçən 800 metr uzunluğunda olan kollektorun lildən təmizlənməsi məqsədilə Aşağı Mil-Muğan Sistemlərinin İstismar İdarəsi qarşısında məsələ qaldırıldı.

Sonra rayon icra hakimiyyətinin başçısı hörmətli İsmayıl Vəliyev rayonun XIII qəsəbəsinə oldu. Qəsəbədəki 2 saylı tam orta məktəbində təşkil olunan bu səyyar qəbulda da çoxlu sayda

adam iştirak etdi. Qəsəbə inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndə Namiq Məmmədovun məlumatı dinləndikdən sonra Abaslı Feyzi oğlu Quliyev yaşadığı məhəllədə yarasız olan içməli su xətlərinin bərpası, Əhəd Xanbaba oğlu Əhədov isə işlə təmin olunmasında köməklik göstərilməsi barədə rayon rəhbərinə müraciət etdi. Birinci məsələ ilə əlaqədar tədbir görülməsi üçün Neftçala su-kanal idarəsinin rəisi Nizami Manafova, ikinci məsələ ilə bağlı isə rayon məşğulluq mərkəzinin direktoru Ceyhun Rəhimova konkret tapşırıq verdi.

Mayın 2-də rayon rəhbərinin səyyar qəbulu Neftçala şəhər mədəniyyət evində keçirildi. Səyyar qəbula gələnlərin sayı bu dəfə daha çox idi. Qəbulda rayon icra hakimiyyətinin başçısı hörmətli İsmayıl Vəliyevlə yanaşı inzibati orqanların, ayrı-ayrı idarə və

müəssisələrin rəhbərləri də iştirak etdilər. Neftçala şəhər inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndə əvəzi Bökükbala Qasimov tədbirin mahiyyətini açıqladıqdan sonra söz sakinlərə verildi.

İslam Əliyev, Kamil Qardaşovun, Akif Əzizovun, Məhəmməd Cəfərovun, Vüsalə Yusifovanın, Simuzer Nəcəfovanın müvafiq olaraq həyətini sahədəki ağacın yaşayış üçün təhlükə törətməsi, əmlakın özəlləşdirilməsindəki çətinlik, açıq kanalizasiya xəttinin təmizlənməməsi, sosial yardım ala bilməməsi, oğlunun işsiz olması ilə bağlı müraciətləri diqqətə dinlənilir və bununla bağlı məsul şəxslərə tapşırıqlar verildi. Rayon rəhbəri qaldırılan digər müraciətlərə də münasibətini bildirdi, ayrı-ayrı məsələlərə aydınlıq gətirdi. Araşdırılması vaxt tələb edən məsələlər, müraciətlər isə nəzarətə götürüldü. Rayon rəhbərinin səyyar qəbulu mayın 8-də Kürəkənd inzibati ərazi dairəsində davam etdirildi.

Fərhad AĞAYEV

Faşizm üzərində Qələbənin 73-cü ildönümü O İLLƏR UNUDULMUR

Böyük Vətən müharibəsi kimi tanıdığımız ikinci dünya müharibəsinin başlanğıcına vuruşdu yarılar hələ də sağalmamış, yaddaşlardan silinməmişdir. İllər keçsə də, bu ölüm-dirim

müharibəsi unudulmayacaq. Ona görə ki, o vaxt elə bir ucqar məkan olmamışdı, bu vahiməli və dəhşətli müharibə ora aclıq, səfəlet, müsibət, ölüm və göz yaşları gətirmişdi. Bu dəhşətli müharibə tarixdə xüsusi iz qoymuşdur.

1941-ci il iyunun 22-də gecə saat 4-də Hitler Almaniya xəbərdarlıqsız 190 diviziya, çoxsaylı hərbi texnika və təyyarələrlə SSRİ-yə hücum etdi. Faşist Almaniya SSRİ-yə qarşı müharibəyə başlayanda Qafqazın şimala gedən yolun körpüsü olmasını nəzərə alaraq, tərtib etdikləri planda ilk növbədə məqsədləri Qafqaza ələ keçirmək, Qroznı və Bakı neftinə sahib çıxmaq idi. Odur ki, düşmən əsas zərbəsini Qafqaza yönəlmişdi. SSRİ Ali Baş komandanlığının əmri ilə 1942-ci il fevralın 22-də 416-cı Azərbaycan atıcı diviziyası yaradıldı. Az keçmədi, 223-cü Azərbaycan milli diviziyası döyüş yoluna başladı. Sonradan həmin diviziyalar 44-cü ordunun tərkibinə daxil edilərək Şimali Qafqaza

- Xasayurd rayonuna təlim-məşq göndərilmişdi. 402, 227, 271, 77-ci atıcı milli diviziyaları da Krasnodar, İjorsk, Kırım, Sevastopol uğrunda döyüşlərdə böyük şücaətlər göstərmişdilər.

Hitler komandanlığının planına görə, Qafqaz və Zaqafqaziya 1941-ci ilin beş ayı ərzində işğal olunmalı idi. Lakin düşmən planı sovet qoşunlarının döyüş qəhrəmanlıqları sayəsində alt-üst edildi. Təkcə Qafqaza olan hücumda düşmən 100.000 nəfər əsgər və zabitanı itirərək ne Qroznı, nə də Bakı neftinə sahib ola bildi.

Azərbaycan xalqı döyüş cəbhələrində, səngərlərdə, arxa cəbhədə fədakar əməyi ilə düşmən üzərində qələbə naminə misilsiz rəşadətli göstərmişdir. Yüksək keyfiyyətli Bakı benzini, sürtkü yağları, silahlar, döyüş sursatı, mərmilər və ərzaqla dolu

eşelonlar gecə-gündüz, arası kəsilməyən axınla cəbhəyə yollanırdı. Analarımız öz əlləri ilə yundan toxuduqları isti corablara, quru meyvələrə və təsəlli məktublarına cəbhəyə göndərirdilər. Azərbaycan neftçiləri müharibənin 4 il ərzində ölkəyə 75.000.000 ton neft verməmişdilər.

Böyük alim, akademik Yusif Məmmədliyəv SSRİ Müdafiə Nazirliyini yüksək keyfiyyətli aviabənzinin təminatı üçün komponent kəşf etmişdi. Dövlət Y.Məmmədliyəvün apardığı tədqiqatları layiqincə qiymətləndirərək 1944-cü ildə onu Lenin ordeni, 1946-cı ildə Stalin mükafatı ilə təltif etmişdi.

Tarixçilərin hesablamalarına görə, İkinci Dünya müharibəsində 110.000.000-dan çox insan səfərbərliyə alınmışdı. 6.000.000 əsgər əsir düşmüşdü. 50.000.000 insan həlak olmuşdu. 100.000 nəfər əlil olmuşdu.

İllər keçsə də, fəxrle anırıq ki, Avropada Dnepr çayını keçən, Karpatın qarlı dağ silsiləsini aşan, Şərqi Prussiyaya qapı açan, faşistləri öz yuvasında boğan, diz çökdürən, Berlin üzərində qələbə bayrağı ucaldan yenilməz qəhrəmanlar arasında minlərlə azərbaycanlı döyüşçülər də olmuşlar. Təbii ki, həmin həmyerlilərimizin əksəriyyəti dünyaları dəyişmişdir. Lakin onların qəhrəmanlıq şücaətləri xalqımızın qəlbində yaşayır və bundan sonra da yaşayacaqdır. Bizim üçün fəxrdir ki, həmyerlilərimiz Ağşirin Cəfərov, Əlif Pirişev, İvan Ostapenko da ölkənin ən yüksək mükafatlarına - Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülmüşdülər. Yüzlərlə neftçiləri SSRİ-nin orden və medalları ilə təltif olunmuşdu.

Bu ölüm-dirim müharibəsində 20.000 fransız, 400.000 italyan, 325.000 amerikan, 364.000 çex və slovak, 1.600.000 yuqoslaviyalı, 1.328.000 polyak, 9.700.000 alman, 300.000 ingilis, 20.000.000 sovet adamı məhv edilmişdir. O zaman SSRİ-nin tərkibində olmuş Azərbaycanca da 300.000 vətəndaşının həyatını qurban vermişdi.

Çox təəssüf ki, ötən əsrin 90-cu illərində erməni millətçiləri Azərbaycan hakimiyyətindəki boşluqdan istifadə edərək Qarabağ torpaqlarımızı zəbt etdilər. Ölkə daxilindəki toqquşmalar, vəzifə iddiasında olanlar elə bir şərait yaratdılar ki, ikinci dünya müharibəsində iştirak etmiş adlı-sanlı insanlar, əfsanəvi vətənlərimiz təhqir olundular. Onlara qarşı kobudluq, hörmətsizlik adət şəklini aldı. Müharibə veteranlarına qarşı ittihamlar səsləndi: "Siz müharibədə başqa dövlətin maraqlarını qorumaq üçün vuruşmusunuz..."

Yalnız ulu öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə qayıdandan sonra bütün bunlara son qoyuldu. 1994-cü ildə "Veteranlar haqqında" Qanunun qəbul edilməsi veteranların hüquqlarının qorunmasını əsas təminatı oldu.

Ulu öndərin işıqlı yolunu layiqincə davam etdirən Prezident İlham Əliyev də veteranlara qarşı çox diqqətlidir. 9 mayda, onlar üçün əziz olan gündə - Qələbə bayramında veteranlarla birlikdə olur, bu ahl insanlardan köməyini, qayğısını əsirgəmir. İmzaladığı sərəncamlarla veteranlara və bu kateqoriyadan olan digər şəxslərə bərdəlik məddi yardımların verilməsi, onların sosial müdafiəsi ilə bağlı tədbirlərin həyata keçirilməsi belə insanlara göstərilən qayğının bariz nümunəsidir.

Faşizmə qarşı döyüşlərdə hünər göstərən, rayonumuza başqacılığı gətirən neftçilərlə də diqqətdən kənarlaşdırmırlar. Dövlətimizin qayğısından onlar da yətinincə faydalanırlar. Hər il Qələbə günü ilə əlaqədar döyüşlərdə həlak olmuş neftçilərlərin şərəfinə ucaldılmış abidənin önündə təşkil olunan təntənəli tədbir əsl bayrama çevrilir. Bu il də belə oldu. Rayon icra hakimiyyətinin başçısı hörmətli İsmayıl Vəliyev başda olmaqla bütün rəhbər işçilər, ictimaiyyətin nümayəndələri buraya gələrkən veteranlarla görüşdülər, abidə önünə əkilər qoyuldu, gül dəstələri düzüldü. Sovet İttifaqı Qəhrəmanları Ağşirin Cəfərovun, Əlif Pirişevin, İvan Ostapenkozun əziz xatirələri də ehtiramla yad olundu.

Allahverdi MİKAYILOV

Başa çatmaqda olan tibbi müayinələr hamının ürəyindən oldu

İnsan dünyanın əşrefidir deyirlər. Bu, doğrudan da belədir. Həyatda gördüklərimizin hamısı insanın əli ilə, zəkası ilə qurulub yaradılır. Qabaqcıl, mədəni ölkələrdə insana olan diqqət də bununla bağlıdır. Azərbaycan da belə ölkələr sırasındadır. Burada da insan amili daim ön plandadır. Dövlətimizin başçısı bunu döndə-döndə vurğulayır. Xalqımızın rifahı, xoşbəxtliyi üçün geniş tədbirlər həyata keçirilir.

Bu işdə sağlamlığın da rolu az deyildir. Prezident İlham Əliyev məhz bunu əsas götürərək ölkə əhalisinin başdan-başa puluz tibbi profilaktik müayinələrdən keçirilməsi əsas vəzifələrdən biri kimi qarşıya qoydu, bu mühüm işin təşəbbüsçüsü oldu. Bunun da arxasında məhz insan amili durur. İnsan sağlam olanda yaxşı düşündür, fiziki cəhətdən möhkəm olur,

qurub yarada bilir. Neçə illərdir biz bunu eyni şəkildə görürük. Tibbi profilaktik müayinələrdən keçən rayon sakinləri öz sağlamlıq durumları barədə ətraflı məlumatlar əldə edə bilirlər. Bununla yanaşı ehtiyacı olanlar müalicə də alırlar. Bir çox xəstələr isə daha dəqiq müayinə və müalicə olunmaq üçün Bakı şəhərindəki ayrı-ayrı xəstəxanalara, klinikalara göndərilirlər.

Fevral ayından başlayan bu ikinci növbəti tibbi profilaktik müayinələrin əvvəlki illərlə müqayisədə daha keyfiyyətli, ixtisaslı

şəkildə həyata keçirilməsi çox sevindiricidir. Əsaslı təmir və yenidənqürmədən sonra rayon mərkəzi xəstəxanasında yaradılan gözəl şərait, buraya gətirilən ən müasir tibbi avadanlıqlar bu işi yüksək səviyyədə həyata keçirməyə imkan verir. Bu barədə qəzetimizdən ötən saylarında geniş məlumat vermişdik, növbəti tibbi profilaktik müayinələrə əks etdirən şəkillər dərc etmişdik.

Üç ay davam edən sağlamlaşma prosesi uğurla başa çatmışdır. Öyrəndik ki, bu müddətdə 57371 nəfər rayon sakini tibbi profilaktik müayinələrdən keçmişdir. Onlardan 3427 nəfər ambulator, 19 nəfər stasionar müalicələrə cəlb edilmiş, 12 nəfər daha dəqiq, daha ixtisaslı müayinə və müalicə olunmaq üçün respublikamızın paytaxtında ayrı-ayrı klinikalara göndərilmişdir.

Mühüm dövlət tədbiri başa çatdı, xəstəxanada iş öz

ahəngi ilə davam edir. Bura həmişə get-gəllidir. Gələnlərin arasında başqa yerlərdən, rayonlardan olanlar da az deyil. Bunun səbəbi səfa ocağında müasir diaqnostika vasitələridir. Yeni aparatların köməyi ilə həkimlər daha dəqiq diaqnoz qoya bilirlər. Bu işə xəstəliyi erkən aşkara çıxarılmasında, müalicənin qısa zaman kəsiyində başa çatdırılmasında çox mühüm rol oynayır. Bunu burada müayinə olunan, müalicə edilən xəstələrdən eşitdiyimiz sözlər, minnətdarlıq duyğuları da təsdiqlədi.

Rayonda informasiya və kommunikasiya texnologiyalarından istifadənin vəziyyəti

Ölkədə İKT-nin tətbiqinin genişləndirilməsinə, elektron hökumətin qurulmasına, informasiyalı cəmiyyətin daha da inkişaf etdirilməsinə Prezident İlham Əliyev tərəfindən daim böyük diqqət və qayğı göstərilir. Belə ki, hal-hazırda rayonda internet istifadəçilərinin sayının gündü-gündən çoxalması, təhsilin informasiyalaşdırılması, elektron sənəd dövriyyəsinin tətbiq edilməsi və İKT biliklərinin artırılması rayonu fərqləndirən üstün cəhətlərdən biridir. Hazırda rayonda idarə olunmasında, eləcə də bütün istehsal sahələri üzrə informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından geniş şəkildə istifadə edilir. İnforsasiyalı cəmiyyət quruculuğunda, insanların həyat səviyyəsinin yüksəldilməsində, yeni iş yerlərinin

açılması və eləcə də əməyin yüngülləşdirilməsi istiqamətində İKT böyük rol oynayır. Rayonda son illər informasiya və kommunikasiya texnologiyaları sahəsi sürətlə inkişaf edərək iqtisadiyyatın və ictimai həyatımızın ənənəvi sahələrindən birinə çevrilmişdir. İKT infrastrukturunun inkişafı əhalinin bu növ xidmətlərdən istifadəsi imkanlarının artırılmasında çox mühüm rol oynamışdır.

2017-ci ildə müəssisələrdən alınmış rəsmi statistika hesabatları məlumatlarını nəticələrinə görə 2018-ci ilin əvvəlində rayonda kompüterlərdən istifadə edən 74 müəssisədə (kənd təsərrüfatı və işçilərin sayı 5 nəfərdən az olan ticarət müəssisələri istisna olmaqla) 1057 ədəd kompüter mövcud olmuşdur ki, bu da

əvvəlki ilə nisbətən 2,7 faiz çoxdur. İşçi vəziyyətində olan kompüterlərin sayı isə 92,4 faiz təşkil etmişdir. Kompüterlərdən istifadə edən işçilərin sayı 1041 nəfər olmuş və əvvəlki ilə nisbətən 14,5 faiz artmışdır. İstifadəçilərin 531 nəfəri və ya 51,0 faizi kişi, 510 nəfəri və ya 49,0 faizi isə qadınlardan olmuşdur.

Son illərdə internetə çıxışı olan müəssisələrin sayı əhəmiyyətli dərəcədə artmışdır. Belə ki, 2017-ci ildə müəssisələrin 64-ü və ya 86,5 faizi internetə qoşulmuş, 331 nəfər işçi internetdən istifadə etmiş, onları sayı əvvəlki ilə nisbətən 24,0 faiz artmışdır.

Şahin MƏNƏFOV,
rayon statistika idarəsinin rəisi

MÜƏYYƏN OLUNMUŞ HƏDƏFLƏR KƏND ƏMƏKÇİLƏRİNİ DƏ MÜBARİZƏYƏ SƏSLƏYİR

Pambıqçılığın inkişafına həsr olunmuş geniş müşavirə

Ölkəmizdə kənd təsərrüfatının, o cümlədən pambıqçılığın inkişafına diqqət artırılması, bu sahəyə dövlət tərəfindən xüsusi dəstəyin verilməsi müvafiq təşkilatlar da hərəkətə gətirmişdir. Onların həyata keçirdiyi ardıcıl tədbirlər pambıqçılığın tamamilə yenidən qurulmasına, işə mane olan çətinlik və problemlər aradan qaldırılmasına şərait yaradır.

Aprelin 17-də Neftçala Rayon İcra Hakimiyyətinin akt zalında Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi və rayon icra hakimiyyətinin birgə təşkilatlığı ilə rayonda pambıqçılığın inkişafı ilə bağlı görüləcək işlərə həsr olunmuş müşavirə keçirilməsi də bununla bağlı idi.

Müşavirədə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Bitki Sortlarının Qeydiyyatı və Toxum Nəzarəti üzrə Dövlət Xidmətinin, Dövlət Fitosanitar Nəzarət Xidmətinin, "Aqrolinq" ASC-nin, nazirliyin xərdi strukturlarının nümayəndələri, rayonun aidiyyəti idarə, müəssisə və təşkilatlarının, pambıq emalı zavod-

Müşavirədə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi Aparatının Bitkiçilik şöbəsinin müdiri İmran Cümşüv, "Pambığın intensiv texnologiyalar əsasında becərilməsi", "Aqrolinq" ASC-nin sədri Elşən Məmmədov "Texnika və gübrə ilə təminatın vəziyyəti", Bitki Sortlarının Qeydiyyatı və Toxum Nəzarəti üzrə Dövlət Xidmətinin rəisi Möhtəşəm Əhmədov "Pambıq toxumu ilə təminatın vəziyyəti", Dövlət Fitosanitar Nəzarət Xidmətinin rəisi Camal Quliyev "Pestisidlərlə təminatın vəziyyəti" barədə məruzələrlə çıxış etdilər.

Çıxış edən mütəxəssislər və fermerlər rayonda pambıqçılığın inkişafı ilə bağlı görülən işlərdən danışdılar, əkin zamanı qarşıya çıxacaq problemlərin həlli yollarını müzakirə etdilər.

Sığorta müqavilələrlə bağlı fikirlərini bildiren, gübrələrin verilməsi zamanı zonalardakı torpağın tərkibinin, xüsusiyyətlərinin nəzərə alınmasının vacibliyini diqqətə çatdıran iqtisad elmləri namizdi Əbülfəz Ağayev bir çox hallarda fermerlərlə xidmət təşkilatları arasında yaranan münasibət-

dövlət tərəfindən dotasiya olunur. Əkin sahələrinin becərilməsində istifadə olunan yanacaq və motor yağlarına görə istehsalçılara hər hektar üçün 50 manat, buğda və çeltik istehsalçılarına isə əlavə olaraq 40 manat subsidiya verilir.

Sözünə davam edən nazir müavini diqqətə çatdırdı ki, kənd təsərrüfatının böyük potensiala

ların rəhbərləri, icra nümayəndələri, kənd təsərrüfatı mütəxəssisləri və mülkiyyətçilər iştirak edirdilər.

Müşavirəni Neftçala Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı İsmayil Vəliyev açaraq Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə aqrar sektorun inkişafı istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərdən danışdı. Bildirdi ki, Neftçalada kənd təsərrüfatının kompleks inkişafı etdirilməsi ilə bağlı aparılan işlər öz müsbət nəticələrini verir, rayonda kənd təsərrüfatının digər sahələri ilə yanaşı, ənənəvi sahə olan pambıqçılığın inkişafına da xüsusi diqqət yetirilir.

Sonra kənd təsərrüfatı nazirinin müavini Seyfəddin Talıbov çıxış edərək bildirdi ki, Prezident İlham Əliyev tərəfindən bu gün aqrar sahənin inkişafına yüksək diqqət və qayğı göstərilir. Fermer və sahibkarlara güzəştli şərtlərlə kredit, toxum, gübrə, texnika, damazlıq mal-qara almaq imkanı yaradılıb. Elmi müəssisələrdə yetişdirilən elit, super elit və orijinal toxumlar

malik, ənənəvi və əməkətməli istehsal sahələrindən olan pambıqçılığın intensiv inkişafı ilə bağlı mühüm addımlar atılır. Xam pambığın növlər üzrə alış qiymətləri yüksəldiyindən torpaq mülkiyyətçiləri tərəfindən bu sahəyə maraq xeyli artıb. Səpin, becərmə və yığım işlərinin mexanikləşdirilməsi, mütərəqqi texnologiyalar tətbiq edərək istehsalın səmərəliliyinin daha da artırılması üçün "Aqrolinq" ASC tərəfindən respublikaya dünyanın qabaqcıl şirkətlərinin istehsalı olan müasir texnika və avadanlıqlar gətirilib. Bu istiqamətdə işlər bu gün də davam etdirilir. Pambıqçılığın inkişafı həm əhalinin məşğulluğunun təmin edilməsi, gəlirlərinin artması, həm də ölkəyə valyuta gətirilməsi baxımından əhəmiyyətlidir.

Nazir müavini çıxışında ölkənin ənənəvi kənd təsərrüfatı sahələrinin daha da inkişaf etdirilməsi, pambıqçılıqla yanaşı, aqrar sektorun digər sahələrinin inkişafı istiqamətində görülən işlərdən və qarşıda duran təxirəsalınmaz vəzifələrdən də danışdı.

ların də bağlanan müqavilələrdə kifayət qədər tənzimlənməyib. Qeyd etdi ki, belə müqavilələrdə əsasən xidmət təşkilatlarının mənafehi qorunur, müəyyən problemlər yarananda, qaydalar pozulanda fermerlər, torpaq mülkiyyətçiləri öz haqlarını tələb edə bilmirlər, onların hüquqları pozulur. Sonda o haqlı olaraq sual etdi:

- Niyə fermer, torpaq mülkiyyətçisi carimə oluna bilər, amma qarşı tərəf kənarında qalır? Fermer Eldar Məhəbbətov isə Aqrolinqin yolu ilə alınan texnikaların keyfiyyətinə gileyləndi. Bildirdi ki, onların tez xarab olaraq sıradan çıxması ciddi narahatlıq doğurur. Onun bu fikrini digər fermerlər, torpaq mülkiyyətçiləri də təsdiqlədilər.

Qaldırılan məsələlərə, verilən suallara nazir müavini Seyfəddin Talıbov, "Aqrolinq" ASC-nin sədri Elşən Məmmədov və digər müvafiq şəxslər geniş aydınlıq gətirdilər. Nazir müavini bununla bağlı aidiyyəti şəxslərə konkret tapşırıqları verdi.

Hazırda yaz-tarla işlərinin qızğın getdi. Necə deyirlər, əmək hər yerdə bulaq kimi qaynayır. Bir azdan taxılçılar, yemçilər ümumi sevinc içində əkdikləri sahələrin məhsulunu toplamağa başlayacaqlar. Elə tərəvəzlər də boş-bekar dayanmırlar. Onların da qayğıları başdan aşır. Amma ən qızğın, ən intensiv iş pambıq tarlalarında gedir desək, yəqin ki, yanlışdır. Etilik sahələrə çıxaraq torpağa toxum səpən kənd əməkçiləri sabahki bol məhsulun əsasını indidən qoymağa çalışırlar. Bu işlərə bilavasitə rəhbərlik edən, onları əlaqələndirən rayon kənd təsərrüfatı idarəsində, İdarənin rəisi Mustafa Əliyevlə də əlaqədar, iş üstündə görüşükdük.

— Bu il 10 min hektar sahədə məhsul yetişdirəcəyik. Pambıq çox qayğısever bitkidir. Çiydi birde-birə torpağa atmaq olmur. Bunun üçün geniş hazırlıq işləri tələb olunur. Hamısı da gərəkdir vaxtında, aqrotexnika qaydasına həyata keçirilsin. Çalışmışıq bu tələblərə biz də yetərincə riayət edək. Pambıq əkiləcək yerləri dəqiqləşdirdikdən sonra yubanmadan şüma başlaydıq. Şum hər yerdə lazımı dərindəlikə aparıldı. Torpaq altına norma daxilində üzvi və mineral gübrə verildi. Aqrotexnikada yaz aratı da çox mühüm məsələdir. Torpaqda nemliyin yaradılması, pambıq sovkası puplarının məhv edilməsi, duzların aşağı qatlara ötürülməsi, çıxışın eyni vaxtda alınması məhz keyfiyyətli arat nəticəsində mümkündür. Çiyidin ekinə hazırlanmasının çox mühüm şərt olduğunu nəzərə alaraq biz bu işi də diqqətlə yerinə yetiririk.

— Bütün bunlardan fərqli olaraq səpin xüsusi intensivlik tələb edir.

— Doğru deyirsiniz, ekində yubanmaq, gecikməzlik olmaz. Bunun üçün kifayət qədər texniki bazamızı artırmaq lazımdır. Son vaxtlar Aqrolinqin yolu ilə rayonumuzda gətirilən çoxlu sayda müasir toxumsəpən aqreqlər və digər maşın və mexanizmlər köməyimizə çatır. Yerli və introduksiya olunmuş xarici seleksiya sortları da əvvəlki toxumlar deyil. Onların cücərmə qabiliyyətləri əvvəlkilərə nisbətən daha yüksəkdir. Biz əkin zamanı əsasən "Karla", "Filəs", "Ağ qızıl", "Gəncə-100" sortlarından istifadə etmişik. Elə buna görə əksər sahələrdə çıxışlarımız yaxşı alınıb. İndi əsas məsələ becərmənin yaxşı

apanılmasıdır. Seyrətləmənin, kətmənin vaxtında, aqrotexnikanın tələbləri əsasən həyata keçirilməsi çox mühüm şərtidir. Seyrətlmə aparılmayan sahədə bitki normal inkişaf edə bilmir. Eyni zamanda torpaqdan baş qaldıran əlaq otları məhv edilməyəndə də bu proses özünü göstərir. Kultivasiya isə becərmənin əsası, bitkinin candır. Kifayət qədər texnika vasitələri olduğundan biz kultivasiyanı vaxtında, ardıcılıqla yerinə yetirə biləcəyik. Artıq mexanizatorlar ilkin çıxış alınıb yəqinlərdə seyrətlmə, əlaq otları ilə mübarizə tədbirlərini də həyata keçirirlər.

— Bol məhsul əldə olunmasında vaxtında verilən gübrələrin, xəstəlik və ziyanvericilərə qarşı mübarizə tədbirlərinin rolu da az deyil.

— Gübrə torpağı canlandırır, qüvvətləndirən vasitədir. Torpaq qabağı güclü, qüvvətli olanda bitki də yaxşı inkişaf edir, məhsuldarlığı yüksək olur. Pambıq bitkisi mineral və üzvi gübrələrlə xüsusilə tələbkədir. Azotun norması il ərzində fiziki çəkiddə orta hesabla 350 kiloqramdırsa, fosforununki 400, kaliumun miqdarı 100 kiloqramdır. Onlar da mərhələlərlə verilir. Azotun ilkin normasının 20 faizindən səpinqabağı becərmədə istifadə etmişik. Qalanını da çıxarkən məhsul qədər, hər dəfə 140 kiloqram olmaqla 2 dəfəyə kultivasiya zamanı verəcəyik. Fosfor əsasən şum altına verilir və biz bunu da etmişik. Səpinqabağı və səpin vaxtı da torpağa norma daxilində fosfor verilməlidir. Yemləmə kimi istifadə olunan kalium gübrəsini də unutmamışıq. Şum altına verməklə yanaşı bu gübrədən bitkilərin qonçələnmə dövründə də istifadə edəcəyik.

O ki qaldı xəstəliklərə və ziyan-

vericilərə qarşı mübarizə tədbirlərinə, bunun üçün rayonumuzda ayrıca qurum — Bitki mühafizə mərkəzi fəaliyyət göstərir. Burada öz işlərini bilən təcürbəli mütəxəssislər çalışırlar. Onlar pambığın ən qorxulu xəstəliklərindən olan vilt, soluxma, hommoz və kökürüməni daim diqqətdə saxlayırlar. Payızlıq sovkaya, pambıq sovkası, hörmüçək genəcici, mənəmə, trips və digər ziyanvericilər də nəzərdən qaçırılmır. Bunlara qarşı sistemli mübarizə tədbirləri həyata keçirilir və bundan sonra da keçiriləcəkdir.

— Bəs suvarma barədə nə deyirsiniz? Ötən il bu sahədəki çətinliklər özlünü xüsusilə aqarək şəkildə göstərdi.

— Su bitkinin candır. Susuz heç bir məhsuldarlıqdan danışmaq da deyəcək. Ötən ilki mövsümdə bu sahədə doğrudan da müəyyən çətinliklərimiz oldu. Deyim ki, rayonumuzdakı suvarma sistemləri idarəsi bütün imkanlarından maksimum istifadə edir. İdarəyə rəhbərlik edən Elçin Əsədov da çox təcürbəli, işinə böyük məsuliyyətlə yanaşan insandır. Səbəbi tamamilə burada axtarmaq düzgün olmazdı. Neftçala Magistral Kanalının bir hissəsinin istifadəyə verilməsi Aşağı Surra, Aşağı Qaramanlı kənd idarələrindəki torpaqların suvarılmasına müsbət təsirini göstərsə də, Xol ərəzində suya tələbat yəqinlərdə ödənilməyəcək. Ona görə kanalın ikinci hissəsi tezliklə istifadəyə verilməlidir. Rayon rəhbərliyi bu məsələ ilə yaxından məşğuldur. Vəziyyətdən aidiyyəti təşkilatlar da xəbərdardır. Kanalın tikintisində işlərin xeyli dərəcədə sürətləndirilməsi bizi sevindirir. Bununla yanaşı əlaqədar təşkilatların köməyi ilə suvarmanın yaxşılaşdırılması, şor sulanın axdılması istiqamətində də müəyyən işlər görülüb. Yaqın bunların da müəyyən təsirləri olacaq.

Biz də ümid edirik ki, ötən ilki nöqsanları, çatışmazlıqları təkrar olunmayacaq. Son illər ələ bir sahə yoxdur ki, rayonumuz bu sahədə müəyyən uğurlara imza atmasını, nailiyyətlərini genişləndirmisin. Pambıqçılıqda ötən ilki uğursuzluq belə böyük nailiyyətlərin, irəliləyişlərin yanında heç də yaxşı təsir bağışlamır. Ona görə indiki tarixlərdə daha qızğın iş gedir, imkanlardan daha geniş istifadə olunur, qarşıya çıxan çətinlik və nöqsanlar daha operativ şəkildə aradan qaldırılır. Bu, bizə də sevindirir. Təki həmişə belə olsun. Payızda görüşəndək.

Murad ƏHMƏDOV

Boyat inzibati ərazisinin də özünəməxsus torpaqları var. Qulluq göstərsən, qayğısına qalsan, borclu qalan deyil. İstediyini verəcək. Düənən bu torpaqlarda "1 May" kolxozu, kolxozun

Boyatlılıqlar nikbindirlər

"ağ qızıl" ustaları pambıq ekib becərdilərsə, bu gün burada da işi kəndin, ərəzinin fermerləri, torpaq mülkiyyətçiləri yerinə yetirirlər. Ötən ilin sonunda biz bu yerlərdə olanda böyük canlanmanın şahidi olmuşduq. Uzun ayrılıqdan sonra pambıqçılar tarlalara böyük sevinc hissilə çıxmışdılar.

İlk tanışlığımız Əlihəsən Əliyevin sahəsindən başlamışdı. Sonra torpaq sahələrinə çiyid səpən İsaşala Qafarovla, Eldəniz Qafarovla, Eldar Səferovla, Kahin Hüseynovla, Emin Abbasovla tanış olmuşduq. İlqar Həşimov, Rəsul Quliyevi bizə yaxşı mexanizator, Ayaz İsmayilov, Əliyev

Nəsirovu, Gülhəsən Əliyevi, Alik Zeynalovu qabaqcıl suçular, İsaşala Qafarovu, Azad İbrahimovu, Ağababa Babayevi öz işlərinə can yandıran sürücülər kimi təqdim etmişdilər. Nə gizlədək, ötən il ilk təcürbə olduğumuz pambıqçılıqda qazananlar da oldu, müəyyən mənada itirənlər də. Amma heç kim ruhdan düşməmişdi. İnanmışdılar ki, gələni il daha yaxşı olacaq, bu il itirdiklərinin yerini növbəti ildə doldura biləcəklər. Onlar cari ilin pambıq əkininə də ələ bu ümidlə, orcu ilə hazırlaşmışdılar. Şum işlərini də, torpağın zərərli duzlarından yuyulub təmizlənməsini də, aratı və digər tədbirləri də

vaxtında, aqrotexniki qaydasına yerinə yetirməyə çalışmışdılar.

Necə vaxtdan bəri torpağa toxum səpən kəndin fermerləri, torpaq mülkiyyətçiləri cari ilin bol məhsulun əsasını indidən qoymağa çalışırlar. Kənd inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndə Asif Qafarov dedi:

— Bu il ərəzimizdə 880 hektar sahədə pambıq istehsal etməyi planlaşdırırıq. Ə-ələ verərək çiyid səpini optimal şərəitdə başa çatdırmağa çalışırıq. İşin sürətli yanaşı keyfiyyətinə də diqqət yetirilib, hər tərəfdə aqrotexniki tələblər gözlənilib.

Artıq araqış əkilən yerlərdə çıxış almışıq. Necə deyirlər, yaşıl cərgələr göz oxşayır, adamı ürəkdan sevindirir. Qarşıda isə bizi daha məsul vəzifələr gözləyir. Əkilən sahələri keyfiyyətlə, aqrotexniki qaydasına becərmək, barlı kollar yetişdirmək əsas olmalıdır. Ancaq fermerlərimiz, torpaq mülkiyyətçilərimiz nikbindirlər. Dövlətimizin, dövlət başçısının qayğısını daim hiss edirik. Rayonumuzda gətirilən müasir texnika vasitələri işi daha sürətli, daha keyfiyyətlə həyata keçirməyə imkan verir. Pambığın ali qiyətinin artırılması, görülen digər tədbirlər insanlara yeni ruh verir. Dəim yarıncımda olan rayon rəhbərliyi də köməyini bizdən əsirgəmir. Çalışacağıq göstərilən qayğıya əməli işimizlə cavab verək, rayonumuzun pambıq istehsalındakı bu ilki qələbəsinə bizim də layıqlı payımız olsun.

F.AĞAYEV

Taxıl yığımına hazırlıq görülür

Əhalinin ərəza təhlükəsizliyində taxılın, xüsusilə buğdanın rolu böyükdür. Bu sahənin daim diqqətdə olması, taxıl istehsalının yüksəldilməsi üçün lazımi tədbirlərin görülməsi, istehsalçılara dövlət tərəfindən yardımların olunması da bununla bağlıdır. 2016-cı ildə rayonumuzda 104 min tondan çox taxıl istehsal edilmişdi. Növbəti ildə isə bu rəqəm 118 min tona çatdırıldı. Həmin ilin payızında taxılçılar 47 min hektardan artıq sahəyə toxum səpmişdilər. Özü də əkin zamanı daha məhsuldar toxum sortlarından istifadə edilmişdi, bütün işlər aqrotexnikanın tələbləri əsasında həyata keçirilmişdi. O vaxtdan başlayaraq taxılçılar becərmə tədbirlərini də ardıcılıqla yerinə yetirirlər. Zəmilərə norma daxilində kifayət qədər mineral və üzvi gübrələr verilməsi, ziyanvericilərə qarşı lazımi mübarizə tədbirləri həyata keçirilmişdir.

Zəhmət çəkilibsə, iş görülsə, nəticə də olmalıdır. İndi deniz kimi dalğalanan taxıl zəmilərinə baxanda hiss edirsən ki, çəkilən zəhmət doğrudan da hədəfə gətirməyib, öz nəticəsini verib, zəmilərdə bol məhsul yetişib. Ancaq bu da son deyil. Bu gün əsas məsələ yetişdirilmiş məhsulu vaxtında toplamaq, itkiyə yol verməməkdir. Bu məsul iş əsasən kombaynçılardan, mexanizatorlardan, sürücülərin üzərinə düşdüüyündən, neçə vaxtdır onlar bu mexanizmləri saxlamaqla məşğulduurlar.

Rayon kənd təsərrüfatı idarəsindən bildirdilər ki, taxıl yığımına hazırlıq başa çatmaq üzrədir. Yaxın vaxtlarda kombaynlar arpa sahələrində məhsul toplamağa başlayacaqlar. Əgər rayonda texnika azlıq etsə, digər rayonlardan da kombaynlar və maşınlar cəlb olunaçaqdır ki, yığım yubanmasın, qısa vaxtda və itgisiz başa çatdırılsın.

Zəmiləri yanğından qoruyaq

Bu gün taxıl tədarükü iqtisadiyyatımızın ən önəmli sahələrindəndir. Taxıl və ot yığımına başlamazdan əvvəl mülkiyyət forməsindən asılı olmayaraq bütün təsərrüfat rəhbərləri, biçində iştirak edən hər bir şəxs kənd təsərrüfatı texnikasını yanğına qarşı hazırlamalı, ilkin ödsöndürmə vasitəsi ilə tam təmin etməlidirlər.

Məhsul yığımında iştirak edən texnikanın hamısı işə başlamazdan əvvəl yanğına qarşı texniki müayinədən keçirilməli, onların yanğıın təhlükəsizliyi tələblərinə cavab vermələri barədə akt tərtib edildikdən sonra sahəyə buraxılmalıdır.

Məhsul yığımında iştirak edən bütün texnikaların, mühərriklərin atqı boruları qığılcımsöndürənlərlə təmin edilməlidir. Əgər məhsul yığımı ilə eyni vaxtda biçilməmiş taxıl zəmilərinin yaxınlığında payız şumlama işləri aparılırsa, onda şum traktorları mütlaq qığılcımsöndürənlərlə təmin edilməlidir.

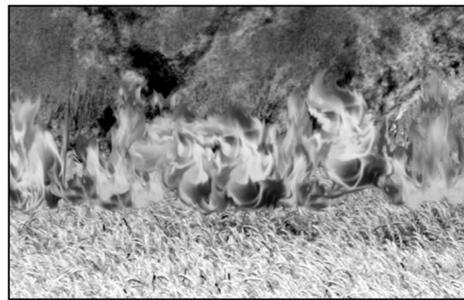
Mühərrik çıxış kollektoruna küləşli məhsulların düşməsinin qarşısını almaq məqsədi ilə örtücsüz (kapotsuz) və ya örtüyü (kapotu) açıq olan texnikaların işlədilməsi icazə verilməməlidir.

Mühərriki akkumulyatorla işə salınan kombayn, traktor və özü hərəkət edən kənd təsərrüfatı texnikalarının akkumulyatorları işlədicilərdən ayıran açarları təmin edilməli, texnikalardakı elektrik naqilləri etibarlı izolyasiya olunmalı, birleşmələri bərkidilməli, eləcə də sürünmədən və texniki zədələnmədən qorunmalıdır. Naqillər gövdə və onun iti küncələrindən keçən yerlərdə rezin və yaxud plasmaz borularla mühafizə olunmalıdır.

Taxıl yığımı və ot tədarükü zamanı kombaynın kənar adam tərəfindən işə salınması, onun yedəyə alınması və yüksəklikdən buraxılmaqla işə salınması, kombayna əlavə oturaçağın quraşdırılması, yanacaq və yağların sızmasına yol verilməsi,

işdən sonra texnikanın sahələrdə saxlanması qəti qadağandır.

Məşə zolaqları, avtomobil və demir yolları taxıl zəmilərinə yaxın olduqda onların arası biçilməli və eni 4 metrədən az olmamaq şərti ilə şumlanmalıdır. Biçilmiş ot taxıl zəmilərindən ən azı 30 metr aralıda tayalara vurulmalıdır. Taxıl yetişən zaman

cavabdeh şəxslər tərəfindən zəmiləri yanğından qorumaq məqsədi ilə xüsusi keşikçilər ayrılmalıdır. Biçilmiş ot və taxıl həmin sahədə kənarə daşınmalıdır. Taxıl yığımı, ot tədarükü zamanı müvəqqəti tarla düşərgələri taxıl zəmilərindən, xırmanlardan və sair yanğıın təhlükəli yerlərdən ən azı 100 metr kənarə yerləşdirilməlidir.

Tarla düşərgələrində, taxıl təmizləmə xırmanlarında, ot və küləş tayaları yığılan sahələrdə siqaret çəkmək üçün xüsusi yer

ayrılmalı və həmin yer ilkin yanğınsöndürmə vasitələri ilə təmin edilməlidir. Digər sahələrdə siqaret çəkmək, açıq oddan istifadə etmək qəti qadağandır.

Biçin işi aparılan taxıl zəmilərinin yaxınlığında baş verə biləcək yanğınlardan böyük sahələrə yayılmasının qarşısını almaq məqsədi ilə kətanlı traktorlar olmalıdır. Taxıl zəmilərində və onların yaxınlığında küləş yandırılması və tonqal qalanması qəti qadağandır.

Tarla şərətində traktor, kombayn və digər maşınların yanaşmaqla təmin edilməsi onların mühərriklərini işi dayandırıldıqdan sonra yanacaq doldurucu maşınlarla həyata keçirilməlidir. Gecə vaxtı maşınların yanacağına doldurulması qəti qadağandır.

Yığım maşınlarının diyircəklərindən və digər sürülən hissələrinin qızmasının qarşısını almaq məqsədi ilə onları vaxtında yağlanmasına və etibarlı bərkidilməsinə ciddi nəzarət olunmalı, kombaynların, digər texnikaların fırlanan mexanizmlərinə dolğan küləş kütləsi vaxtında təmizlənməlidir. Taxıl xırmanları bina və tikililərdən 50 metr, taxıl zəmilərdən 100 metr aralıda yerləşdirilməlidir. Xırmanların sahələri bitki örtüyündən (otdan) mütlaq təmizlənməli, ətrafı 4 metr enində şumlanmalıdır.

Bir daha xatırladaq ki, kənd təsərrüfatı məhsullarının, xüsusilə də taxılın oddan qorunması həminin şəraf işi olmalıdır. Unutmayaq ki, taxıl bərekatdır, ruzidir və o böyük zəhmət hesabına yetişdirilir.

Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Dövlət Yanğın Nəzarəti Xidmətinin Muğan Regional Dövlət Yanğın Nəzarəti İdarəsi

GÜNDOĞAR

№ 13-14-15-16 (6677) 14 may 2018-ci il

SON SƏHİFƏ

Rayon idmançıların yubiley tədbiri

Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illik yubileyi ilə əlaqədar keçirilən silsilə tədbirlərdə rayonumuzun idmançıları da yaxından iştirak etdilər. Tamaşaçılara böyük sevinc hissi yaşatdılar. Rayon gənclər və idman idarəsinin təşkilatçılığı ilə H.Cavid adına şəhər mədəniyyət və istirahət parkında rayonun idarə və müəssisələri arasında təşkil olunan mini-futbol turniri bu cəhətdən xüsusilə yadda qaldı.

Hər gün axşamüstü stadionun ətrafına yüzlərlə tamaşaçı toplaşdı. Onlar qələbə qazanmaq əzmi ilə meydançaya çıxan futbolçuların oyunlarını böyük maraqla izləyirdilər. Tərtib olunmuş qrafikə əsasən A qrupunda rayon təhsil şöbəsinin, Biləsuvar Regional Mədəniyyət İdarəsinin, Salyan Regional Qaz İstismar İdarəsi rayon sahəsinin, rayon yanğından mühafizə hissəsinin, B qrupunda isə rayon mərkəzi xəstəxanasının, "Azpetrol" yanacaq-doldurma stansiyasının, Neftçala poçtının komandaları iştirak edirdilər.

Mayın 1-dən start verilən yarışlar təhsil işçiləri ilə mədəniyyət işçiləri arasında mübarizə ilə başladı. Bu mübarizə hər iki tərəf üçün asan olmasa da, təhsil işçiləri daha güclü olduqları sübut edərək 4:1 hesabı ilə qalib gəlməyi bacardılar.

Nəhayət, hamının böyük intizarla, səbirsizliklə gözlədiyi gün gəlib çatdı. Mayın 7-də "Yanğınsöndürmə" ilə "Azəriqaz", "Azpetrol" ilə "Xəstəxana" komandaları arasındakı yarımfinal

Həmin gün "Azəriqaz"la "Yanğınsöndürmə", "Xəstəxana" ilə "Rabitə" komandaları arasındakı yarışlar da əsl idman mübarizəsi şəraitində keçdi. Gözəl oyun nümayiş etdirən "Xəstəxana" və "Azəriqaz" komandaları meydana qələbə əzmi ilə tərk etdilər.

Mayın 2-də, 3-də, 4-də və 5-də yarışlar vaxtında başlandı. Bütün komandalar meydana qələbə əzmi ilə çıxsalar da, bu onların hamısına nəşib olmadı. Məğlub olanlar da oldu, qalib gələnlər də. Əsas odur ki, heç kim rühdən düşmədi, mübarizəni axıradək inamla davam etdirdi. Bu isə bir-birindən gözəl oyunların yaranmasına, futbol həvəskarlarının həyəcanlı dəqiqələr yaşamalarına səbəb oldu.

oyunlarında qalib gələn "Azəriqaz"la "Azpetrol" komandalarının mayın 9-da keçirilən final görüşü xüsusilə gərgin idman mübarizəsi şəraitində keçdi. Her iki komanda yaxşı oyun nümayiş etdirsə də, qələbə "Azəriqaz"ın oldu. Üçüncü yeri isə "Xəstəxana" və "Yanğınsöndürmə" komandaları layiq görüldülər.

Birinci yeri tutan komandaya yarışların baş mükafatı - kubok təqdim olundu. İkinci və üçüncü yerləri tutan komandalar da diqqətdən kənar qalmadılar. Onlar da mükafatlandırıldılar.

Yüzlərlə idmansevərin böyük sevinci, həyəcanla izlədikləri mini-futbol yarışları beləcə sona yetdi. Xoş xatirəyə çevrilmiş turnir yəqin ki, uzun müddət unudulmayacaq, həmişə anılacaq.

Hörmətli oxucular!

2018-ci ilin ikinci yarısı üçün "Gündoğar" qəzetinə abunə yazılışı başlanmışdır

Diqqətinizə çatdırırıq ki, respublikamızın digər mətbuat nümunələri kimi "Gündoğar" qəzetinin əsas maliyyə mənbəyi də abunədir. "Gündoğar" qəzeti də abunədən toplanan vəsait hesabına çap olunur və rayon ərazisində yayılır.

Ona görə sizi bu dəfə də öz doğma qəzetinizə - "Gündoğar" a fəal dəstək verməyə çağırırıq. Və inanırıq ki, bu kampaniya dövründə də ondan

köməyinizi əsirgəməyəcəksiniz. Abunə yazılışı redaksiyada və "Kapitalbank"ın Neftçala filialında həyata keçirilir.

1 illik abunə qiyməti 40 (qırx), 6 aylıq abunə qiyməti isə 20 (iyirmi) manatdır.

Əlaqə telefonumuz: 3-44-03,
mobil: (050) 333-72-30;
(055) 669-56-71

POEZİYA GÜŞƏSİ

GÜMAN HƏLƏ VAR

Qarabağ savaşı bitəcək bir gün,
Qalib gələcəyik, qələbə bizim!
Üçrəngli bayraq da mənim əlimdə,
Sonuncu şəhid də kaş olam özüm!
Həsrətlər vüsala qovuşan gündə
Mənim də olaydı bir töhfəm, izim...

Vəhşilər nə qədər cinayət edib
Qarabağ düzündə, səmasında da.
İstərəm mənim də bir payım olsun
Hər bir Xocalının qisasında da!
O zaman rəhmətlə yad edərsən
Xalqım şad günündə, öz yasında da...

O günlər sağ olsam silah istərim,
Görəsən səsimə qulaq verərlər?
Qələbə bayrağın sancmaq istərim,
Mən yaşda əsgərə bayraq verərlər?
Yorulsam, töyüşsəm, büdrəyən anda
Köməyim olarlarsa, dayaq verərlər?
Kim verər belə bir imkanı mənə?
Tərəddüd edərlər baxıb yaşım.
Dişim, dırnağımla parçalayırdım
Bu anda çıxsaydı yağı qarşıma.
Nə olar, Əbabil quşuna döndər
Allahım, od tökümlə düşməni başına!
Bir gün Mübariz tək silah qurşanıb
Düşməni səngərini yanb keçəydim!
Qatillər silaha əl atanadək

Aman verməyeydim, qırıb-biçəydim!
Sonra nə olacaq qoy olsun, nə qəm!
Şəhidlik şərbətin bal tək içəydim...
Qarabağ dağları sise bürünüb,
Çəkilib getməyir, duman hələ var!
Zalim arxasında durub qoruyan
Qatillər pasiban yaman hələ var!
Ya şəhid olaram, ya da ki, qazi,
Sabah hələ məchul, güman hələ var!..

DURDUĞUM YER

Dolam-dolam dolanbacdı bu yollar,
Mən istəyən səmtə, yana burulmur.
Bu yol boyu bir çay axır şirşadır,
Lillil axır, durulmur ki, durulmur...
Yol yön alıb dağa sarı yolların,
Dağdan gələn çay dənizin hərisi.
Yol zirvəni fəth etməyə can atır,
Çay denizə qovuşmağın delisi.
Çay bilir ki, dəniz ölməz, əbədi,
Yol bilir ki, zirvə şöhrət, şərəfidir.
İnsana da dənizləri adlamaq,
Zirvələri fəth etmək gərəkdir.
Dağla dəniz arasında durmuşam...
Könül bir an əbədiyyət istədi.
Dağ da torpaq üstündədir, dəniz də,
Mən durduğum yer də torpaq üstüdi...

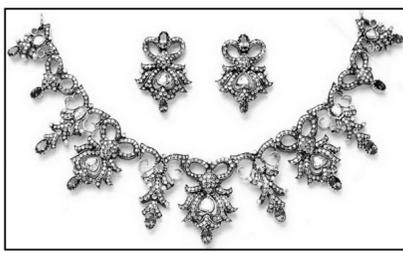
YERİ, İRƏLİ YERİ

Ömrümüzün illərin
təqvim vərəqi kimi
zaman dartıb qopardı.
Payız yarpaqları tək
saraltdı, xəzəl etdi,
əsen rüzgar apardı...
Yarpaq budağa dönməz,
illər ömürə geri.
Dönüb geriye baxma,
yeri, irəli yeri!
Həyatın hikməti bu —
hər şey döner, dolanar.
Ayar su tək durma, ax!
Duran sular kif tutar,
duran sular bulanar.
Su axarsa diridir,
axır sular durulur.
Sən də diri qal, diri —
yeri, irəli yeri!..

Fərhad ƏZİZBƏYLİ

Maraq dünyamız SİRLİ MÜALİCƏLƏR

Britaniya alimləri qızıl tozunun köməyi ilə xərcəngi müalicə edən yeni metodika hazırlayıblar. Məlum olub ki, qızılın atomları kimyaterapeyanı daha ziyaşsız və effektiv etməklə istifadə olunan preparatın sağlam hüceyrələrə mənfi təsirini azaldır. Alimlər sübut ediblər ki, orqanizmdə

mirvari və kəhrəba boyunbağlar, eyni zamanda qolbağlar zəb və hipertoniya xəstəliklərinin müalicəsi üçün xeyirli hesab olunubdur.

Deyərlənə görə, Makedoniyalı İsgəndərin əsgərləri arasında yatacaq xəstəliyi yayılır, amma zabitlərdən heç kim xəstələnmir. Məlum olur ki, əsgərlər taxta stəkanlarda su içirlər, zabitlər isə gümüş stəkanlarda. Gümüş isə birmənalı şəkildə xəstəlik törədən bakteriyaları məhv edir, eyni zamanda insanda sağlam əhvali-ruhiyyə yaradır. Göründüyü kimi, metallar və təbii daşlarla müalicə əsrlərin yox, min illərin sınağından keçərək bu günümüzdə qədr gəlib çıxmışdır.

Qurbanxan PİRƏLİYEV,
həkim

Vergi ödəyicilərinin nəzərinə!

2018-ci ilin may ayı ərzində vergi orqanına təqdim edilməli olan bəyannamələr və ödənilməli vergilər barədə
Y A D D A Ş

Əmlak və torpaq vergisinin ödəyiciləri olan müəssisələr

- 2018-ci il üzrə Torpaq vergisinin bəyannaməsini cari ilin may ayının 15-dən gec olmayaraq vergi orqanına təqdim etməlidirlər.
- 2018-ci ilin 2-ci rübü üzrə əmlak vergisinin cari ödəmələrini cari ilin may ayının 15-dən gec olmayaraq dövlət büdcəsinə ödəməlidirlər.

2018-ci ilin aprel ayına görə vergi ödəyiciləri tədiyəçisi olduqları

- Əlavə dəyər vergisinin bəyannaməsini,
- Aksiz bəyannaməsini,
- Yol vergisinin bəyannaməsini,
- Mədən vergisinin bəyannaməsini,
- Pul vəsaitlərinin nağd çıxarılmasına görə Sadələşdirilmiş verginin bəyannaməsini və
- Uduşlardan (mükafatlardan) əldə edilən gəlirdən ödəmə mənbəyində tutulan vergi bəyannaməsini cari ilin may ayının 21-dən gec olmayaraq vergi orqanına təqdim etməli və hesablanmış vergiləri həmin müddətədək tam həcmdə dövlət büdcəsinə ödəməlidirlər.
- Daşınmaz əmlak təqdim edən şəxslərdən ödəmə mənbəyində tutulan Sadələşdirilmiş verginin bəyannaməsi cari ilin may ayının 21-dən gec olmayaraq vergi orqanına təqdim edilməlidir (vergi əməliyyat aparıldığı gün - 1 bank günü ərzində ödənilir).
- Muzdlu işlə əlaqədar 2018-ci ilin aprel ayı üzrə ödəmə mənbəyində hesablanaraq tutulan vergi cari ilin may ayının 21-dən gec olmayaraq dövlət büdcəsinə ödənilməlidir (ƏDV və Sadələşdirilmiş vergi ödəyiciləri tərəfindən bəyannaməni illik - növbəti ildə yanvar ayının 31-dən gec olmayaraq, digər vergi ödəyiciləri tərəfindən cari ilin 2-ci rübü üzrə iyul ayının 20-dən gec olmayaraq təqdim edilməlidir).

- Xüsusi notariusların 2018-ci ilin aprel ayı üzrə hesabladığı gəlir vergisi cari ilin may ayının 21-dən gec olmayaraq dövlət büdcəsinə ödənilməlidir (2-ci rüb üzrə bəyannamə iyul ayının 20-dən gec olmayaraq təqdim edilməlidir).

XXX

Bəyannamələr müəyyən edilən müddətdə təqdim edilmədikdə 40 manat məbləğində maliyyə sanksiyası tətbiq edilir (VM, 57), vergilər vaxtında ödənilmədikdə isə bir ildən çox olmaqla ötmüş hər bir gün üçün 0,1 faizi məbləğində faiz tutulur (VM, 59).

Hörmətli vergi ödəyiciləri, Siz öz bəyannamələrinizi və hesablanmış vergiləri Vergilər Nazirliyinin İnternet Vergi İdarəsi portalı vasitəsi ilə elektron qaydada təqdim edə və ödəyə bilərsiniz. Vergi öhdəliklərinizi vaxtında yerinə yetirməyi Sizə tövsiyə edirik.

5 saylı Vergilər İdarəsi

SİZƏ SƏBR DİLƏYİRİK

Dərd insan üçündür, Bədire xanım, dünyada dərsiz adam yoxdur. Dərddən də dərdə fərq var. Elə dərd var, asan çəkirsen onu, ağrılarına dözə bilirsən, elə dərd də var, deməyə söz tapmırsan, nitqin quruyur. Siz də belə bir dərdə düşər olmusunuz. Təsəlli verməyə, dərdirinizi yüngülləşdirməyə söz də tapmırıq.

Savadınıza, istedadınıza, nəcibliyinizə, xeyirxahlığınıza, şairə qəlbizin incəliyinə, kövrəkliyinə yaxşı bələdik. Kim də bilməsə biz bilirik yaxınlarınız, doğmalarınız, kollektivinizə, kitabxanınıza gələn oxucularınıza necə bağlı adamsınız, onlara necə həssaslıqla, qayğı ilə yanaşırsınız. Bu həssaslıq, diqqəti biz də həmişə duymuşuq, hiss etmişik. Yüksək olmayan əmək haqqınızdan pul ayırıb qəzetimizə fərdi abunə yazılmaq istəyəndə görmüşük bunu.

Ölüm haqdır deyirlər. Amma ölüm də var, ölüm də. Ölümün də vaxtlısı, vaxtsız olur. Yaşlı insanın ölümü adımı bir o qədər də ağırtmır, bunu təbii, həyatın qanunu kimi qəbul edirsən. Cavan ölmüşsə hamını sarsıdır, nitqini qurudur, nəse deməyə, təsəlli verməyə söz də tapmırsan. Ömür yoldaşınız Hicran bəylə birlikdə gözünüzün ağı-qarası oğlunuz Rzanı necə də məhəbbətlə, şefqətlə, böyük arzularla boya-başa çatdıraraq ona ali təhsil vermişdiniz. Övladınız da ümidlərinizi doğruldararaq dərslərini yaxşı oxumuş, Polis Akademiyasını uğurla başa vuraraq rayon polis şöbəsində sahə müvəkkili vəzifəsində işə başlamışdı. İşinə həmişə məsuliyyətlə yanaşır, tapşırıqları vaxtında yerinə yetirməyə çalışırdı. Namərd ölüm qoymadı ancaq böyük arzularını, isteklərini həyata keçirməyə imkan vermədi. Ömrünün çiçəkləndiyi bir vaxtda övladınızın faciəli şəkildə həlak olması tək Sizi yox, bütün yaxınlarınızı, doğmalarınızı, iş yoldaşlarınızı, Sizi tanıyanların hamısını qəlbən ağrıtdı, sarsıtdı... ağlatdı...

Ancaq ölüm sevinməsin qoy! Övladınız dünyadan köçsə də onunla bağlı hisslər, duyğular, böyük-böyük arzular isti ürəyinizdə, şairə qəlbinizdə yaşayır. Vaxt ötdükcə o hisslər, duyğular, istək və arzular ağrıya-ağrıya, sızlaya-sızlaya qəlbinizdə boy atıb böyüycək, təzə-təzə şairlərə, təsirli poeziya nümunələrinə çevriləcək. Həmin şairlər, poeziya nümunələri də bir övlad, bir oğul kimi Sizə, nakam ciyərparənizə təzə bir ömür verəcək, bu dünya durduqca Sizi və övladınızı yaşadacaq...

"GÜNDOĞAR"

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

"Gündoğar" qəzeti redaksiyasının kollektivi rayon mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemi metodiki-bibliografiya şöbəsinin müdiri Bədire Niftaliyevaya, oğlu

RZANIN
vaxtsız vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Mədəniyyət işçiləri Həmkarlar İttifaqı rayon komitəsi rayon mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemi metodiki-bibliografiya şöbəsinin müdiri Bədire Niftaliyevaya, oğlu

RZANIN
vaxtsız vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Şair Soltan Abbas ailəsi ilə birlikdə rayon mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemi metodiki-bibliografiya şöbəsinin müdiri Bədire Niftaliyevaya, oğlu

RZANIN
vaxtsız vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Baş redaktor
H.Ə.ƏSƏDOV

Azərbaycan Respublikası
Mətbuat və İnformasiya
Nazirliyində qeydə alınmışdır.
Şəhadətnamə №268

Ünvanımız:
Az 4700, Neftçala şəhəri, H.Əliyev prospekti 38,
Telefon: 3-44-03
Mobil: (050) 333-72-30, (055) 669-56-71
H/H: №AZ95AIB33080019446400258164
VÖİN: 6500044671

Qəzet "GÜNDOĞAR"ın kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməsi və "BZ" mətbəəsində çap olunmuşdur.
Dizayn Fərhad Ağayevin, fotolar Muradmür.

Müəllifin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.
Tiraj: 650 Sifariş №16
Bir nömrənin qiyməti: 40 qəpik.